Publicație bilunară a Asociației Române pentru Patrimoniul Dacic

DACIA

magazin

Director fondator: Dr. Napoleon Săvescu

Nr. 7 - noiembrie 2007

ISTORIA ROMÂNILOR ȘI AMERICA

Pentru fiinţarea unui popor se luptă pe o ţi albeşte, ai pierde memoria: îi distrugi cărţile, cultura, religia, istoria şi apoi vine altcineva îi va scrie alte cărţi îi va da altă religie, altă cultură îi va inventa o altă istorie căci originea latină sau slavică după numărul publicaţiilor. Între timp poporul luptat să nu-şi vină în fire sau vină în fiinţă, iar cei din jur vor urla şi mai repede: limba nu va mai fi decât un simplu element de folclor care, mai devreme sau mai târziu, va muri de moarte naturală. Noile forme istorice vor aduce elemente şi străluciri noi de adevăruri care le vor îndepărta pe cele vechi. Din vechiul stort spiritual vor rămâne undeva la un anumit inferior al conştiinţei, numai câteva cuvinte, expresii, tradiţii, superstiţii, fragmente, mume de localităţi, munţi şi ape. Dacă nu întâlnim aparent, fi-vom vechi care vândra, cu orgoliul valorii transcendentalului vor fi depăşeşte de formele noi care vor duce conţinutul şi funcţiile vechiului popor nu este o întâmplare în noi.

DR. NAPOLEON SĂVESCU

Sumar

Noi nu suntem urmaşii Romei	pag. 1
Rădăuţi dacica la nuntire şi moarte	pag. 5
Oaiele care vorbesc	pag.16
La început a fost cuvântul	pag.18
Cronica unui trist sfârşitor	pag.21
Dacia de azi	pag.26
Viraţi contribuţii	pag.31

Michael Guest mai mult decât un ambasador

pag.23

Istoria neștiută a românilor

NOI NU SUNTEM URMAȘII ROMEI

Dr. NAPOLEON SĂVESCU

(Continuare)

Palatul lui Decebal

7. Reşedinţa lui Decebal

Oricine tânjeşte după un stăpân servitor se va numi.

Istoria lumii pare uneori extrem de ciudată şi de controversată. În jurul anului 1574, un călugăr spaniol numit Alphonso CIACCONE prezintă în premieră basorelieful lui Apolodor din Damasc sculptat pe Columna lui Traian în Roma, basorelief care înfăţişa, spune el, scene din cele două campanii militare în cucerirea Daciei ale sus-numitului împărat (101-102 d.Hr. şi 105-106 d.Hr.).

Arată, într-adevăr, ciudat că, exact ei, romanii, nu au lăsat nici o mărturie scrisă despre Columna de Piatră, o adevărată piatră de hotar a culturii antice, chiar ei, care obişnuiau să scrie atât de mult despre orice, oriunde. Şi va fi acelaşi spaniol care va fi primul să stabilească faptul că toate basoreliefurile columnei se referă la aceste două dramatice războaie dintre Roma Imperială şi strămoşii poporului român. Redăm aici descrierea exactă făcută de părintele Ciaccone (călugăr bine pus la punct cu aspectele majore ale

realității italiene ale sec. XVI) primei scene a columnei lui Traian: „Reşedința lui Decebal era un palat magnific, decorat cu columne şi portrete, probabil situat pe țărmul nordic al Dunării, pe care împăratul Traian îl va ocupa ulterior, dând ordine să se păstreze toată mobila regală". Momentul culminant este în timpul „Tratatului de Pace" temporar, încheiat în 102 d. Hr., între Traian şi Decebal. De-a lungul esplanadelor de sus ale palatului se putea vedea o presupusă statuie a însuşi regelui Decebal, sculptura putând reprezenta în acelaşi timp unul din marii săi predecesori, îmbrăcat în costumul național dacic. Poarta principală a palatului se vede că era îndreptată spre Dunăre. Frontul ei înfățişa trei tineri complet dezbrăcați, fiecare ținând câte o torță. Cel din mijloc avea arătătorul şi brațul drept ridicat, cărând torța cu mâna stângă, având două crucifixuri în mâna dreaptă. Aceste ultime două sculpturi pot fi considerate ca imagini ale aşa-numiților „LARS", adică acele divinități care indicau în cadrul vechii mitologii dacice cine avea grijă de casă şi cine o păzea. Aparent, nimic înăuntrul unei case nu putea fi ascuns de aceşti mici „Zei de casă" deoarece se credea că ei dețin focul şi lumina, fiind extrem de credincioşi locatarilor casei lor.

Această nouă descriere contravine, bineînțeles, cu ceea ce am fost învățați decenii de-a rândul în şcolile comuniste. Mulți dintre noi am crezut mereu că vechii daci ar fi fost un fel de sălbatici şi țărani primitivi, locuind în bordeie sub pământ, în timp ce aveau mari şi numeroase mine de aur împrejur; şi care, aşa cum susțin aceiaşi istorici, a trebuit să aştepte venirea „romanilor civilizatori" conduşi de „strămoşul nostru" Traian însuşi, pentru a putea ajunge la „societățile de elită" ale lumii antice. „Civilizatorii" au fost în realitate trupe mercenare romane, care, pe durata primului an de şedere pe bucățile de teritoriu cucerite, aveau să devină „faimoase" nu numai pentru că au furat tezaurul regelui Decebal (după ce l-au forțat pe viteazul rege să se sinucidă), dar şi prin ulterioara lor considerare de către un val de istorici iresponsabili ca fiind promotori ai progresului social. El, împăratul Traian, avea să ia credit postum pentru „civilizarea" noastră într-un mod similar pe care, secole mai târziu, l-au aplicat conducătorii fanarioți străini de neamul nostru, fasciştii sau ruşii. Fiecare dintre aceştia şi-a dat osteneala să ne „civilizeze" mai bine decât predecesorii săi, nelăsând în urmă decât sărăcie şi suferință nefericitei populații autohtone daco-române.

Să fi devenit aceşti aşa-numiți „creatori de istorie" orbi şi să nu vadă frumoasa şi totodată reala interpretare de mai sus a primelor scene ale Columnei lui Traian? Bineînțeles, foarte posibil ca ipotezele călugărului spaniol să se dovedească greşite, dar totuşi, pentru a înlătura orice presupunere greşită, se cere întâi încercat de a se face cunoscută, ca apoi, efectiv să se demonstreze că este eronată. Respectiva imagine despre Columna lui Traian de care vorbim este înregistrată la numărul 231 în albumul lui Ciaccone, în timp ce ea apare la 357, conform elaboratei analize a basoreliefului făcută de cuplul de istorici Miclea-Florescu. Aceşti doi istorici, reputați profesionişti, susțin cu tărie că scena descrie prima campanie a împăratului Traian, îmbarcarea la portul Ancora în drumul său către Dacia, alături de el fiind sora sa Maria şi soția Plotina (fapt puțin verosimil deoarece este puțin probabil ca împăratul Traian să-şi fi reprezentat pe columnă mama şi sora dezbrăcate; părerea noastră este că poate cele trei figuri îi reprezintă pe cei trei Lars, zeitățile dacice ale casei). Au existat mai multe ipoteze privind semnificația scenelor columnei şi multe altele vor apărea în viitor, dar un singur lucru poartă semnificația sa eternă de piatră: înăuntrul granițelor unei super-bogate țări, în mod special prin terenurile aurifere, pare foarte plauzibil ca aceeia care sunt cei mai de seamă conducători locali să se fi bucurat de viață şi de palate capabile să-i facă invidioşi chiar şi pe „civilizații" regi şi împărați ai Europei de mai târziu!

•

8. Cine a fost Traian?

Suntem învățați nu numai o istorie care nu ne aparține, dar trebuie să ne şi mândrim cu ceea ce nu ne aparține; peste tot ni se spune că „ne tragem" din doi bărbați, dintr-un DECEBAL, un adevărat erou național, şi dintr-un...TRAIAN. Câți dintre noi ştiu însă cine a fost acest TRAIAN şi ce a făcut el pentru noi?

Să începem cu ce „a făcut" pentru noi:

- Ne-a zdrobit şi cucerit 14 % din Dacia;

- Ne-a furat tezaurul (aşa cum mai târziu o vor face şi alții).

Prin trădarea acelei „cozi de topor" Bacilis, confident al regelui dac, romanii descoperă în albia râului Sargesia tezaurul lui Decebal (evaluat de Jerome Carcopino la 165.500 kg. de aur şi 331.000 kg. de argint; pentru acea vreme un tezaur fabulos, în fața căruia până şi faraonul Egiptului era sărac) şi

aceasta, într-o țară „sălbatică“ şi „necultivată“! ...Într-o țară care nu ştia să vorbească şi să socotească... Într-o țară care a fost fericită să dea totul romanilor ca să învețe... „LATINA“, limba pe care ei, dacii, o vorbeau de mii de ani! Şi după cucerirea sângeroasă a mai puțin de un sfert din teritoriul Daciei, tot el, Traian, a continuat să stoarcă tot ce se mai putea de la noi (la fel ca alții, aproape două milenii mai târziu).

Cine a fost Traian?

Marcus Ulpius Traianus este fiul unui comandant de legiune (de origine mai puțin romană), care va ajunge mai târziu guvernatorul Siriei şi Asiei.

În urma victoriilor militare ale lui Traian împotriva germanilor, împăratul Nerva îl va adopta ca fiu la 27 octombrie ´97, proclamându-l asociat la putere. El, Traian, nu ne-a iubit niciodată, ci dimpotrivă…

Ce ar avea el în comun cu noi? Ceea ce au avut în comun cu noi şi alții mai târziu, când ne-au cucerit, ne-au jefuit tezaurul, şi nu numai o dată... după primul şi după al II-lea război mondial, care ne-au dat marele seism civilizator... MARXISMUL!

Triumful lui Traian a însemnat pentru noi înfrângere: în toamna anului 106, în loc ca țăranii daci să-şi strângă recoltele, erau mânați la Roma pentru a fi sacrificați în circuri în cinstea triumfului lui Traian. După înfrângerea lui Decebal, Traian şi-a amânat intrarea „triumfală“ în Roma până la sosirea mamei sale „iberice“ din Spania, ținând s-o aibă lângă el în acele momente mari de bucurie, când întreaga Dacie plângea şi-şi jelea morții ale căror suflete se ridicau spre ținuturile din cer ale zeului Ghebeleizis sau spre ținuturile subpământene ale lui Zamolxe... şi noi ne mândrim astăzi cu... Traian! O treime de an (123 de zile) au ținut petrecerile şi serbările populare la Roma. Din cele mai îndepărtate colțuri ale lumii veneau solii, trimise anume să ia parte la aceste serbări; şi toate cheltuielile au fost suportate de acel El Dorado... acea Californie a antichității, jefuită de romani în frunte cu „marele nostru strămoş“ - TRAIAN!

În cea mai frumoasă piață a Romei s-a înălțat în amintirea acestei biruințe, cu banii noştri, un monument de marmură ce se cheamă COLUMNA LUI TRAIAN, construită de marele Apolodor din Damasc...

Un învățat german, Theodor Mommsen, scrie despre Columna aceasta că este „o carte de tablouri săpate în piatră“. Având 124 de tablouri cu 2.000 de figuri în relief, ea înfățişează momente însemnate din luptele romanilor cu dacii.

Setea de „glorie ostăşească“ şi de expansiune politică l-au cam ținut pe Traian departe de soția sa, împărăteasa Plotina - mult lăudată pentru virtuțile ei - şi mult mai aproape de tinerii soldați. Dorința lui Traian era să-l ajungă pe Alexandru Macedon, aşa că, pornind la luptă contra PARTILOR, cotropind Armenia (în 114), Mesopotamia (în 115) şi Assyria, un fel de boală îl atinge pe câmpul de luptă din Cilicia şi astfel moare marele nostru „strămoş“.

Italienii l-au cam uitat, dar noi...nu! Noi îl „iubim“...Nu este el „strămoşul“ nostru!? Grecii se mândresc cu tracul nostru Alexandru Macedon care i-a îngenuncheat şi cucerit, uitându-şi adevărații eroi… Noi, tot aşa ne mândrim cu ce nu e al nostru, cu Traian! Ba într-un timp şi cu Stalin... ce apărea pe prima pagină din abecedarele româneşti, ani la rând; şi mai era şi ctitor de oraş românesc, Braşovul devenind, ce ironie a sorții, oraşul Stalin…

Citindu-l pe d-l Ramino N. Georgescu din New York (vezi Danubius, „Prin Cenuşa Imperiului...“ Anul 1, nr.3), nu poți să nu-i apreciezi intuiția, patriotismul şi umorul atunci când se referă la felul în care istoria ne este reinterpretată şi predată în şcoli şi universități.

Au trecut aproape 2000 de ani de la „vizita“ de pomină a împăratului roman Nerva Traianus in Dacia, ne spune sus-numitul autor. O vizită nedorită, nesolicitată, nenorocită. În urma ei, un popor mândru, dârz, viteaz şi-a pierdut, prin grija istoricilor prezenți Patria, Identitatea.

De atunci multe s-au schimbat în lumea aceasta. Imperiul Roman însuşi s-a dus, praf şi pulbere, în jos pe Apa Sâmbetei/Tibrului. Lovitura de grație i-a dat-o un oarecare „barbar“, Alaric, care din toată cultura Romei nu s-a învrednicit să învețe decât două cuvinte : Vae Victis !

Răscolind prin „Cenuşa Imperiului“, R. N. Georgescu face o istorie comparată, între cea a dacilor şi cea a evreilor, iar paralelele sunt uluitoare: - Până la venirea romanilor, ambele țări şi popoare aveau un trecut impresionant, luptaseră dârz, eroic împotriva reichului roman aproape în aceeaşi perioadă de timp, secolul I şi II d.H.

- Ambele țări au fost desființate ca state independente, ambele au plătit tribut greu „păcii romane“.

- La ambele popoare li s-au sfărâmat şi li s-au ras de pe fața pământului străvechile şi mândrele lor capitale; în schimb, s-au pricopsit cu capitale noi, de data asta … de fabricație romană. Dacii s-au trezit cu Ulpia Traiana Dacica Sarmisegetusa, iar evreii, cu ... Aelia Capitolina…

- În semn de înalt respect şi consideraţie pentru rezistenţa lor eroică, dar, mai ales, pentru a se putea spune „vedeţi pe cine am bătut noi?“, ambelor popoare li s-a rezervat câte o pagină de onoare în letopiseţul în piatră al Romei. Nouă, dacilor, o columnă de marmură închinată lui Traian, evreilor, arcul de triumf, din travertin, al lui Titus.

Gândiţi-vă acum că fără aceşti daci de pe Columna lui Traian, de pe Arcul de Triumf al lui Constantin ce Mare, din „Piaţa Poporului“, din „Piaţa Sfântul Petru“etc… (sunt peste 187 de statui de daci la Roma), Roma ar rămâne pustie.

Dar să vedem ce s-a întâmplat cu aceste două popoare, de daci şi evrei, după 2000 de ani.

Evreii au rămas ... evrei şi îşi zic la fel şi azi, evrei; statul lor se numeşte la fel, Israel, religia lor este aceeaşi, mozaică.

Dar dacii? Ei bine, dacii au ajuns „români“; în imaginaţia lor pervertită ei se vor şi se cred, prin „bunăvoinţa“ istoricilor lor, bastarzii propriilor lor călăi(!)…

Ţara lor, Dacia, una dintre cele mai vechi şi mai temute ale continentului, a dispărut pur şi simplu de pe harta lumii, a ajuns „România“, o colonie romană benevolă(!), un paşalâc postum al Imperiului Roman, o ţară inventată, o ţară de operetă, o ţară a surâsului jenant, penibil, o ţară cu nume de furat, cu ADN falsificat.

Nici romanii, duşmanii de moarte ai dacilor, care i-au supt sângele, aurul şi bogăţiile Daciei, nu au cutezat să se atingă de numele ei sfânt, DACIA. Dar vin politicieni bonjurişti, bufonii neamului, şi îndrăznesc a scrijeli slove strâmbe şi străine pe fruntea de granit a Patriei Dacia şi-i schimbă numele. Trebuie judeţ mare şi pedeapsă şi mai mare pentru aceste crime de înaltă trădare.

Li se atribuie evreilor multe slăbiciuni; dar nimeni nu poate să le conteste îndârjirea, disperarea, fanatismul cu care îşi apară identitatea, îndeplinind în acest fel una din poruncile fundamentale ale Universului… fii şi rămâi tu însuţi! Cine face asta merită toată consideraţia şi tot respectul.

Poporul evreu a plâns vreme de 2000 de ani, dar astăzi el s-a regăsit din nou în aceeaşi patrie, sub aceeaşi religie, în aceeaşi limbă, sub acelaşi nume.

Iar noi, dacii, cotropiţi şi jefuiţi ca şi evreii sau poate încă şi mai rău decât ei, noi ne hlizim, noi cântăm osanale postume cotropitorilor, celor ce au ucis tot ce aveam noi mai scump, Patria. Ascultaţi numai aceste versuri din „Pui de Lei“ şi n-o să vă vină să credeţi urechilor:

„Şi unu-i Decebal cel Falnic
Iar celălalt Traian cel Drept...“

Ce putem spune despre o astfel de istorie?

Cui să-i mulţumim pentru ea?

•

Traian controversatul împărat cotropitor

Broadway Medical Office

21-26 Broadway, L.I.C. NY 11106 • (718) 932-1700

10 camere pentru diagnosticare, tratament şi chirurgie

NAPOLEON SĂVESCU, MD
Medicină Internă, Mică Chirurgie

RITHA ALHINDAWI, MD
Chirurgie generală şi laparoscopie

DAN CIMPONERIU, MD
Gastroenterologie Hepatologie

MIRCEA GOLÎMBU, MD
Prof. Urologie New York University

LIVIU GEORGESCU, MD
Reumatologie-Artrită

RICK SINGH, MD
Neurologie

ALINA STANCIU, MD
Oftalmologie

DAVID GOLDHABER, MD
Podiatrie

CABINETUL NOSTRU ESTE DOTAT CU ECHIPAMENT NOU ŞI MODERN PENTRU:

- X-RAY • EKG
- SPIROMETRIE (Evaluări Pulmonare)
- SONOGRAFII Abdominale, de Rinichi şi Cardiace
- CARDIOTRACE (EKG prin telefon)
- 24 de ore HOLTER MONITOR
- SIGMOIDOSCOPII şi PAP SMEAR
- TENS (Stimulare electrică)
- ULTRASOUND
- TIMPANOMETRIE

- TOATE TESTELE DE SÎNGE şi URINĂ
- TESTE PENTRU DEPISTAREA CANCERULUI DE COLON şi UTER
- TESTE PENTRU AIDS

Rezultatul în 24-48 ore

TRATAMENTE SPECIALIZATE

Luni-Vineri 10am - 8pm * Simbătă 10am - 4pm

www.dr-savescu.com

NU ESTE NECESAR APPOINTMENT

718 932-1700

Se acceptă Medicare şi Majoritatea Asigurărilor Medicale

RITUALURI DACICE LA NAŞTERE ŞI MOARTE

PROF. MIRELA LASCOIU

În istoria fiecărui popor, cele trei momente fundamentale ale vieţii: naşterea, moartea şi căsătoria, au generat obiceiuri şi datini, parte integrantă din fenomenul complex care este spiritualitatea. Omul a fost întotdeauna interesat de moarte. „La nivel socio-uman, –spune Alexandru Tănase, moartea încetează a fi doar un fenomen cosmic sau biologic, devine o problemă de cunoaştere, de cultură."

Problema morţii la geto-daci, aşa cum reiese din izvoarele literare, constituie un argument fundamental în determinarea comportamentului lor emoţional. Atitudinea faţă de moarte a geto-dacilor l-a impresionat pe Herodot atunci când i-a menţionat în Istoria sa, în cuprinsul relatării războiului împotriva sciţilor purtat de Darius. El îi numeşte „athanantizontas", ceea ce înseamnă „a face nemuritor, a cunoaşte practicile de imortalizare", şi nu „cei care se cred nemuritori", cum se traduce de obicei.

Despre geţi, Herodot ne spune că se ştiu face nemuritori şi că „ei cred că nu mor şi că acel care dispare din lumea noastră se duce la daimonul Zalmoxis" .

Cu privire la înmormântarea tracilor, părintele istoriei ne spune: „Iată cum se fac înmormântările oamenilor bogaţi. Expun timp de trei zile cadavrul; apoi jertfesc tot felul de animale şi, după un mare ospăţ, înainte de care îl jelesc pe mort, îl înmormântează pe cel răposat, fie arzându-l, fie îngropându-l. Ei ridică apoi o movilă şi statornicesc felurite întreceri, la care răsplăţile cele mai însemnate se dau luptelor în doi – cum este şi firesc. Aşa se fac înmormântările tracilor."

Cele relatate de Herodot cu privire la obiceiurile tracilor le găsim la Pomponius Mela, în lucrarea Descrierea pământului: „Tracia este locuită de un singur neam de oameni, tracii, având însă fiecare alt nume şi alte obiceiuri. Unii sunt sălbatici şi cu totul gata să înfrunte moartea, mai ales geţii. Acest lucru se datorează credinţelor lor deosebite: unii cred că sufletele celor care mor se vor întoarce pe pământ, ele totuşi nu se sting, şi merg în locuri mai fericite; alţii cred că sufletele mor negreşit, însă e mai bine aşa decât să trăiască. De aceea, la unii sunt deplânse naşterile şi jeliţi nou-născuţii; dar, dimpotrivă, înmormântările sunt prilej de sărbătoare şi le cinstesc ca pe nişte lucruri sfinte prin cânt şi joc."

Vorbind despre femei, Pomponius Mela ne spune: „Nici femeile nu au o fire slabă. Ele doresc din cale afară de mult să fie omorâte deasupra cadavrelor bărbaţilor morţi şi să fie îngropate împreună. Deoarece un bărbat are mai multe soţii, pentru a dobândi această cinste, ele dau o mare luptă în faţa celor care trebuie să hotărască aceasta. Ea se acordă aceleia care are moravurile şi conduita cea mai bună, iar cea care învinge în această întrecere este în culmea bucuriei. Celelalte jelesc cu glas tare şi îşi arată deznădejdea prin plânsete foarte puternice. Iar cei care vor să le liniştească aduc lângă rug arme şi daruri, spunând că sunt gata să trateze sau să se lupte cu sufletul celui mort, spre a şti dacă acela permite căsătoria. Dacă nu se dă o luptă şi nici nu are loc o plată … le aşteaptă pe femei peţitorii."

Solinus a cules informaţii din numeroase opere despre diverse regiuni şi, vorbind despre traci ne spune că: „tracii au un dispreţ pentru viaţă dintr-un fel de exerciţiu natural al înţelepciunii. Toţi sunt gata pentru moarte de bună voie, deoarece unii dintre ei socotesc că sufletele morţilor se întorc, iar alţii, că ele nu mor, ci devin mai fericite. La cei mai mulţi, naşterile sunt însoţite de plânsete şi chiar părintele primeşte plângând pe copilul nou – născut, dimpotrivă, înmormântările sunt atât de vesele, încât pe răposaţi îi însoţesc cu manifestări de bucurie."

Valerius Maximus ne oferă aceeaşi informaţie cu privire la plânsul în cazul naşterii şi veselia cu care au loc înmormântările: „Pe bună dreptate neamul tracic a pretins pentru sine faima de înţelepciune, prăznuind cu plânsete zilele de naştere ale oamenilor şi cu veselie înmormântările: fără poveţile învăţaţilor, el a văzut bine adevărata stare a condiţiei noastre umane."

În relatările autorilor antici sunt menţionate ca datini plângerea unui nou – născut, arătând nenumăratele nenorociri pe care le va îndura în viaţă, şi bucuria când cineva moare în ideea că el a scăpat de rele şi este fericit în toate privinţele.

Aşadar, geto-dacii ca şi tracii, sau cei mai mulţi dintre ei, se întristează la naşterea unui copil şi se bucură când moare cineva.

La înmormântare se jertfesc animale şi se organizează banchete, după cum menţionează Helanicos: „aduc jertfe şi benchetuiesc ca şi cum mortul se va reîntoarce.“ Iar Pompilius Mela ne spune că în ceremonial există şi un moment de întristare, când, înainte de marele ospăţ care precede înmormântarea, cel mort este jelit. Apoi, după ridicarea movilei funerare, se organizau diferite întreceri, dintre care luptele în doi erau cele mai apreciate.

Din aceleaşi relatări ale autorilor antici reiese că la traci, o dată cu moartea soţului, este sacrificată şi una dintre soţii, pentru alegerea acesteia dându-se o adevărată luptă. Faptul de a fi înmormântată împreună cu soţul constituia o mare cinste, iar soţiile rămase în viaţă se credeau nenorocite, considerând că au suferit o mare ocară. Soţia care trebuia sacrificată era aleasă de prietenii celui decedat şi era înjunghiată de ruda ei cea mai apropiată.

Potrivit aceloraşi surse de informaţie, cadavrul era expus trei zile, apoi era incinerat sau înhumat, iar peste mormânt se ridica un tumul. Deci, cei bogaţi practicau fie incineraţia, fie înhumaţia în tumuli, însă nu ştim nimic despre felul de înmormântare a masei poporului.

Din cercetările arheologice reiese că geto-dacii la început au practicat înhumaţia, dar ritul de înmormântare predominant era cel al incineraţiei. Ceremonia funebră se desfăşura la rugul funerar unde avea loc ospăţul despre care vorbeşte Herodot, concretizat arheologic în numeroase vase de forme diferite care apoi au fost probabil sparte în ritual, în mormântul propriu-zis ajungând doar fragmente. Dacă formele vaselor respective aparţin atât categoriei fine, cât şi celei grosolane şi distribuţia lor este echilibrată, putem presupune că fiecare avea un anumit rol în ceremonia funebră. Amploarea banchetelor se poate deduce din numărul vaselor de lut descoperite în necropolă, de pildă la Ferigele au fost identificate 1.570 de vase.

După relatarea lui Herodot, banchetul funebru avea loc înaintea incinerării, iar vasele folosite erau aruncate pe rug fie când ardea, fie după ce focul s-a stins. Mormintele tumulare sunt, în majoritate, de incineraţie, fie cu arderea pe loc, adică tumulul s-a ridicat pe locul rugului, fie cu arderea în altă parte, la care se adaugă cele de înhumaţie, în proporţie redusă. Înmormântările cu ardere pe loc sunt în număr mic, fiind rezervate aristocraţiei. Ritualul arhaic des întâlnit în lumea tracilor de Sud semnifica transformarea locului de ardere într-un loc sacru. Uneori, cu ocazia înmormântării se sacrificau şi cai. În mormintele de la Cugir, Peretu, Vraţa s-au descoperit câte trei cai cu întregul lor harnaşament, doi de la car şi unul de călărie, de asemenea fiind prezent şi carul. Obiceiul de a depune în mormânt carul cu care mortul a fost transportat pe ultimul său drum până la locul de înmormântare sau de incinerare îl întâlnim în Europa Centrală, în cazul unor morminte princiare din epoca târzie a bronzului şi mai ales în epoca miceniană. Obiceiul de a sacrifica şi cai în mormintele tumulare este cunoscut şi la sciţii din Nordul Pontului Euxin, fiind caracteristic pentru mormintele bogate din faza clasică şi târzie, fără a lipsi carele. Se pare că aristocraţia geto-dacă la fel şi cea tracică, a împrumutat înmormântările fastuoase cu car şi cai din lumea greacă.

Mormintele geto-dacice, fie de incineraţie, fie de înhumaţie, au în general un inventar funerar sărăcăcios. În cazul celor de incineraţie, pe lângă oasele calcinate, în morminte au mai ajuns cenuşă, cărbuni şi chiar crustă de pe vatra rugului. Din zestrea funerară făceau parte podoabe şi accesorii vestimentare, toate trecute prin foc, dovadă că acela incinerat era aşezat pe rug îmbrăcat. Acelaşi inventar se întâlneşte şi în cazul mormintelor de înhumaţie. Trebuie subliniată lipsa armelor din necropolă, ele fiind prezente doar în mormintele aristocraţilor şi ale războinicilor. De asemenea, lipsa ofrandelor în mormintele geto-dacilor reflectă o concepţie diferită faţă de cea a sciţilor, celţilor, sarmaţilor sau a germanicilor şi se explică prin credinţa lor fie în reîntoarcerea celor morţi, fie în viaţa fericită de după moarte unde, firesc, având asigurat un trai îmbelşugat, era de prisos să pună în mormânt hrană sau băutură.

Cu ocazia înmormântărilor, erau sacrificate diverse animale: păsări, ovicaprine, bovidee şi chiar vânat. Acestea erau arse pe rug împreună cu defunctul şi numai de puţine ori resturile de oase ale animalelor sacrificate erau puse în mormânt împreună cu cele umane. Deci jertfirea „de tot felul de animale“, despre care vorbeşte Herodot, precum şi alţi autori antici, în legătură cu înmormântarea tracilor, se dovedeşte a fi practicată curent şi de către geto-daci.

De la Herodot aflăm că banchetele se desfăşurau înaintea înmormântării. Oricum, ospeţele care aveau loc cu prilejul înmormântărilor sunt o realitate, fiind dovedite atât de fragmentele de vase adunate pe rug, ajunse în morminte, cât şi de vetrele de foc descoperite în perimetrul necropolelor.

Ospeţele trebuie să se fi desfăşurat în apropierea rugului funerar de vreme ce unele fragmente ceramice poartă urme de ardere secundară.

În legătură cu lipsa necropolelor chiar în perioada de maximă dezvoltare a civilizaţiei geto-dacice, se presupune că ar fi vorba de o incineraţie practicată după un ritual care nu lasă urme uşor depistabile pe cale arheologică, adică împrăştierea cenuşii sau aruncarea ei în apele râurilor, poate ca urmare a unor modificări în sfera credinţelor religioase.

În căutarea ultimului drum al lui Decebal

De peste douăzeci de ani mă las, an de an, purtat pe căi, poteci şi cărări de munte în căutarea ultimului drum parcurs de Decebal înainte de a pune capăt unei vieţi eroice exemplare. De zeci de ani am pătruns dinspre nord pe valea râului Orăştie, lăsând la dreapta cetăţile Costeşti şi Blidaru, Platoul Luncanilor cu cetatea Piatra Roşie şi sistemul carstic Cioclovina, templele de pe Pustiosu şi Meleia, iar la dreapta, cetăţuia Feţele Albe; am cercetat drumuri lesnicioase de acces, atunci, ca şi acum, dinspre Tapae şi Depresiunea Haţegului, dinspre Subcetate către Cioclovina, Platoul Luncanilor, Târsa şi Sarmisegetusa, ori de la Fizeşti şi Cioclovina la Poiana Omului. Urcând pe Râul Sebeş în masivul Şureanu şi tot aici pe la Voineasa spre Cindrel, am urmat din castru în castru popasurile cavaleriei lui Lucius Quetos, care avea să dea lovitura vicleană Cetăţii Sacre: De la Vârful lui Pătru la Comărnicel, apoi, tot pe culme de munte, cu stâne şi temple, am ajuns la castrele romane de la Steaua Mică şi Steaua Mare şi mai apoi la Culmea Godeanu şi Culmea Muncelului. De aici, mai cu seamă de aici se limpezesc şi se lărgesc zările minţii şi zările muntelui către cele patru puncte cardinale. Închipuirea, ajutată de cercetare şi cunoaştere, lucrează. Oştile romane, campate în împrejurimile acestor munţi, şi-au început pas cu pas împresurarea dinspre sud, vest şi est pe traseele amintite mai sus, la care putem adăuga trei văi, de atunci şi până astăzi accesibile: de pe Strei pe Valea Luncanilor (sau a Boşorodului) şi dinspre Valea Mureşului (Orăştie) pe Valea Sibişelului. Rămânea inaccesibilă o falie către nord, Valea Mureşului, Apusenii cu Cetatea Craivei şi Dacii Liberi Codreni şi Maramureşeni, pe un traseu de stâne şi cetăţui pe care de curând l-am cercetat, pe culme şi pe ape, dar şi pe metope (scene) de pe Columnă. Noi, înarmaţi cu hărţi şi cu tot ce s-a putut citi în vreo 30 de ani despre acest subiect, refacem posibilul drum în două etape: Valea Alunul, de sub cătunul Măgureni, situat la nord de Muncelul, Godeanu şi Feţele Albe, Prislop şi Vârful Prislop (1238 m), Tomnăticel (1182 m), Vârful Fata Bătrână (1124), cătunul Frăsinel, de pe Dealul Frăsinei (904 m). De aici, urmând cumpăna de ape, cu mici urcuşuri şi coborâşuri, ajungem în nici o jumătate de oră într-un punct unde potecile se despart: putem coborî o primă potecă spre Cugir, pe lângă un sălaş de când lumea, pentru a ajunge în Valea Râului Mic, la confluenţa cu pârâul Prihodişte şi la un kilometru amonte de oraş; a doua variantă constă într-o potecă mai lungă, care lasă spre stânga o alta, pe cumpăna de ape dintre văile Romos şi Râul Mic, cărare ce coboară pe la nord de Vârful Bălzii în satul Romoşel. Poteca din dreapta descrie un mare cerc, pe la est de Vârful Feţii, ca să ne ducă, după o oră, la Cugir.

De la Prislop până la Cugir sau Romoşel, întreg traseul este presărat cu stâne şi gospodării ale ciungilor şi cujirenilor, toate au aspect şi poziţii întărite de mici cetăţui. La ele două capete ale traseului se găsesc, insuficient cercetate, două cetăţui dacice, cu largi deschideri către Valea Mureşului şi terminaţiile Munţilor Metaliferi. Lor le corespund vaduri tradiţionale de trecere peste Mureş, unde cândva au existat broduri: la Gelmar (Germisara), în amonte de castrul roman, şi la Şibot sau Blandiana. Amândouă sunt capete de tradiţionale drumuri pe văi adânci şi lungi către Zlatna şi cetatea Craiva, un adevărat cuib de şoimi spre care năzuia Decebal.

Discutăm cu oamenii locului la Romoşel şi Ciungani. De la Ana Cătăniciu aflăm că drumuri pe firul apelor Romoşel şi Râul Mic nu au existat decât târziu, după ultimul război, amenajate pentru exploatarea pădurilor; că de când e lumea lume aici s-a circulat pe plai, cu târsa, călare şi, mai apoi, cu carul. Noi îi amintim fragmente din Legenda Ciunganilor, iar bătrâna de peste 90 de ani, căreia, minune, după un accident vascular, i-a revenit memoria din tinereţe, o completează în variantă şi mai arhaică, spunând că tuturor celor de la Ciungi le-a tăiat mâinile un împărat străin fiindcă l-au adăpostit şi apărat pe regele dacilor. Aşadar, drum de ape pe atunci nu era, iar memoria locurilor afirmă că în munţii cetăţilor dacice s-a circulat numai pe drumuri şi poteci de plai. Un astfel de drum, de la Sarmizegetusa Regia la Mureş, prin Romoşel sau Cugir se parcurge, după părerea pădurarului Nicolae Nasta, de la cantonul Alunu, cu piciorul în cinci ore. De la Blandiana sau Şibot, unde noi plasăm scena morţii lui Decebal sub un arin şi un peisaj cu trei esenţe: arinul, plopul de apă şi salcia, având în fundal pe celălalt mal, un grup de luntraşi daci, la Orăştie, unde, pe dealul numit La Gorgane, credem că se află pierdutul Ranistorum. Distanţa parcursă călare este cam aceeaşi - trei, patru galopuri de cal odihnit, cum afirmă izvoarele istorice.

Intenţionat parcurgem a treia zi presupusul traseu, ultim al marelui rege de la Sarmizegetusa şi Feţele Albe, deci din partea terminală a drumului de rezistenţă şi refugiu. Precizăm că pe vârful Godeanu orizontul montan se deschide ca de pe un Olimp al Daciei, aşa încât renunţăm la mai vechea noastră convingere că Gugu din Retezatul Mic ar fi fost muntele sfânt

Cogaionul. Avem sub privire, ca în palmă, toate drumurile de culme sau de vale pe care le-ar fi putut parcurge, etapă cu etapă, oştile lui Traian: o parte a urmat drumul din Banat pe la Tapae şi pe culoarul Făget-Dobra, Orăştie (posibil drum al trupelor de elită şi al cancelariei împăratului acest culoar lesnicios de parcurs dintotdeauna, la care, însă, nu s-au gândit istoricii), repetând, conform lui Adrian Daicoviciu, drumul din prima campanie; puternice corpuri de oaste au pătruns prin pasul Turnu Roşu sau pasul Vulcan (posibil amândouă); drumul de plai al cavaleriei lui Lusius Quetus, pe Valea Lotrului sau a Cibinului, din castru în castru, cu urme până astăzi pe Vârful lui Pătru, Comărnicel, Steaua Mică, Steaua Mare, Sarmizegetusa. Istoricii afirmă că luptele din munţi ilustrate pe Columnă ar fi imposibil de localizat. Dacă ţinem seama de afirmaţia îndeobşte acceptată cum că Traian a purtat acest război „mai mult cu pază decât cu înfocare", din marş în marş, şi în cazul în care cetatea asediată într-un şir de scene este capitala Daciei, atunci trebuie să admitem, privind de pe Godeanu, că singura direcţie rămasă deschisă este nordul, cu drumul de plai descris de noi, drum care începe de pe Piciorul Muncelului (1504 m), Godeanu (1657 m), Zebru, spre stânga (1604 m). Muntele Scârna, Culmea Certejului, Vârful Lupşei (1487), Şaua Prislop şi Vârful Prislop (1268 m), Plăvaia (1250 m), Culmea Tomnăticel (1182 m), Vârful Fata Bătrână (1124 m), Dealul Frăsinei (904 m), Romoşel cu Cetăţuia, respectiv Cugir cu Cetăţuia, Mureş, Craiva. Acest traseu de plai se parcurge cam în cinci ore cu piciorul.

Analizând sau interpretând scenele din Munţii Orăştiei ale ultimului război dacic, istoricii, şi chiar cei mai probi, care şi-au petrecut jumătate din viaţă la Costeşti şi Sarmizegetusa, au trecut peste evidenţe tocmai pentru faptul că nu au cercetat cu pasul toate drumurile de culme şi pe toate cele posibile, atunci, pe cursuri de ape (Valea Orăştiei sau Sargeţia, Valea Sibişelului cu Alunul, Streiul către izvoare şi Căianul de la Poiana

Omului, ca punct de trecere către Depresiunea Haţegului, precum şi Plaiurile nord-vestice au fost intens populate, că fiecare aşezare putea fi o cetăţuie de piatră şi lemn şi că, deci, fiecare trebuia cucerită. O altă capcană e reprezentată de scena CXXII de pe Columnă, care îi arată pe o parte din asediaţi părăsind cetatea, presupunându-se că printre ei s-ar fi aflat şi Decebal, regele care într-o scenă ulterioară se adresează pentru ultima oară oştenilor săi. Noi credem că Sarmizegetusa, înconjurată din toate părţile, nu putea fi părăsită şi că este vorba despre o altă cetate de pe Culmea Muncelului, Feţele Albe, probabil, ultimul bastion de unde Decebal a condus ostilităţile. Am nesocoti nedrept calităţile lui Decebal de mare strateg perseverând în credinţa inoculată de istorici, conform căreia el s-ar fi lăsat împresurat la Sarmizegetusa Regia. Intenţia sa de a ajunge prin munţi la Dacii Liberi (sau Dacii Mari) de dincolo de Someş nu se putea realiza altfel decât pe drumul cel mai scurt, mai tainic şi mai întărit cu cetăţi - spre nord, peste Mureş şi Apusenii învecinaţi cu aliaţii săi, Iazigii.

Cu aceeaşi uşurinţă s-a trecut şi se trece peste descoperirea învăţatului american MP Speiden la Muzeul din Kavala, Grecia, şi anume că stela funerară a lui Tiberius Claudius Maximus, decurionul roman care a dus în cetatea Ranistorum capul şi mâna dreaptă a regelui Decebal, în calitatea sa de cercetaş în războiul dacic, răsplătit pentru aceasta cu gradul de decurion. Scena figurată care împodobeşte partea superioară a stelei se aseamănă mult cu scena CXLV de pe Columnă, reprezentând sinuciderea lui Decebal: călăreţi romani care trec peste trupurile însoţitorilor regelui, în frunte cu Maximus în galop avânta către un nobil dac căzut la pământ, cu mâna stângă pe scut, scăpând din dreapta pumnalul curbat. Aceasta ne face să credem că Tiberius Maximus a mai trăit să vadă Columna din Forumul lui Traian şi să dea sfaturi celui ce a executat artistic stela sa funerară. Că toate acestea nu se puteau întâmpla prea departe de Sarmizegetusa Regia de ordinul evidenţei. Ca să ajungă la Porolissumul de pe Someş sau la una din trecătorile Carpaţilor Răsăriteni, Decebal ar fi trebuit să-şi părăsească oştenii cu câteva zile înainte de căderea cetăţii şi de închinarea nobililor daci în faţa cuceritorului (scena CXLI), ceea ce seamănă mai curând cu trădarea, şi nu putea intra în calculele unui rege mândru, care şi-au luat viaţa pentru a nu fi umilit la Roma.

Întotdeauna, marile adevăruri sunt atât de apropiate nouă încât nu le luăm în seamă. Ranistorum a fost căutat de istoricii noştri la Siria, la Oituz şi aiurea. De unde îşi putea manevra Traian oştirea, unde se putea face regruparea ei, unde putea primi supunerea şi onorurile altundeva decât în centrul marilor scene de război? Unde era pe atunci marea civilizaţie materială dacică altundeva decât în fertila Vale a Mureşului, pe Câmpul Pâinii şi al aurului, cu civilizatorul drum al sării, cu o mare apă navigabilă, cu atâtea castre romane construite ulterior la Orăştioara, Bucium, Germisara, Micia?!…

O generaţie de istorici care şi-au clădit opera pe false premise, în urma unor cercetări incipiente, neduse niciunde până la capăt (ce se mai ştie despre mormântul princiar şi cetăţuia de la Cugir după moartea lui Horaţiu Crişan, ce se ştie despre sistemul carstic din Munţii Sebeşului, despre ultima peşteră descoperită lângă Platoul Luncanilor şi Cioclovina de către nişte tineri amatori?, unde sunt urmele atâtor sângeroase înfruntări, dar urmele sau mormintele de înhumare?, iar şirul întrebărilor poate continua!). Cum poporul român, urmaş pursânge al celui dac, a sabotat prin milenii şi veacuri istoria, de ce n-ar putea-o face istoricii?!

Gligor Haşa

•

OASELE CARE VORBESC

Dan BURZA

Statul dac centralizat a apărut şi s-a dezvoltat într-o perioadă sincronă cu cea de-a doua vârstă a fierului (la Tene), o perioadă frământată, de multiple transformări, dar prosperă, în ultima instanță, pentru ceea ce înseamnă spațiul carpato-dunărean, incluzând aici şi realitățile existente dincolo de fluviu.

Este tocmai spațiul temporal pe care îl vom aduce în discuție, pornind de la unele descoperiri arheologice efectuate la Hunedoara, descoperiri care aduc noi informații legate, în cazul de față, de ritul şi ritualul funerar practicat de înaintaşii noştri.

În anul 2001, la Hunedoara, în vecinătatea Castelului, pe un tăpşan situat la sud de turnul Nje Boisa, Cristian Roman, arheolog în cadrul Muzeului Castelul Corvineştilor, începe să cerceteze o suprafață de 60 x 3 metri, scoțând la lumină zilei materiale aparținătoare epocii dacice. Banal, până acum, doar că, pe parcursul investigațiilor încep să apară, rând pe rând, schelete de copii. Şase la număr în 2001, ele se înmulțesc un an mai târziu, când, pe baza unui scenariu similar, apar alte nouă resturi funerare de copii.

Recuperați din alveolările stâncii native, aflate din belşug în perimetrul cercetat, copii erau însoțiți de diferite obiecte care, prin tipologie, pot fi în mod cert atribuite culturii dacice: fibule, diferite tipuri de podoabe şi, mai ales, arme, toate fiind confecționate din bronz şi fier. Caracteristica lor comună este faptul că sunt miniaturale, ceea ce înseamnă că ele au fost confecționate special pentru copiii defuncți.

În prezent, depunerile la care facem referire se află la Bucureşti, unde sunt supuse analizelor antropologice pentru determinarea vârstei şi a sexului. Cristian Roman este de părere că o parte a copiilor ar fi putut să fie bebeluşi, în timp ce o altă parte să nu fi depăşit vârsta de şapte ani. Datorită acestor vârste fragede, nici poziția resturilor funerare nu a putut fi precizată cu exactitate.

În cadrul acestor depuneri mai remarcăm un fapt interesant. Este vorba despre lipsa unor părți ale corpului sau, în câteva cazuri, lipsa capului. Aşadar, avem de-a face cu un aspect de rit şi ritual funerar. Dar cu ce scop?

Şantierul arheologic de la Hunedoara

Şantierul arheologic de la Hunedoara

Referindu-se la importanţa obiectivului cu depuneri de la Hunedoara, Cristian Roman a spus: „importanţa acestor descoperiri rezidă în faptul că, până la momentul actual, nu existau în Dacia asemenea tipuri de depuneri, ca întindere teritorială sau ca tip de inventar". Într-adevăr, la Hunedoara exista o situaţie foarte interesantă, scoasă, oarecum, din contextul celor pe care literatura de specialitate le-a oferit, de-a lungul vremii, „consumatorului" de istorie dacică.

Să ne întoarcem însă la ritul şi ritualul funerar surprins pe tăpşanul de la Hunedoara. Avem, aşadar, copii lipsiţi de membre ale corpului, sau lipsiţi de capete, precum şi un inventar însoţitor, constând din obiecte miniaturale. La o primă vedere surprinde prezenţa armelor alături de aceşti copii cu vârste atât de fragede. Oare ce înseamnă aceasta? În primul rând, se poate face legătura cu existenţa unui Ares autohton, a unui zeu al războiului, poate însuşi marele Zalmoxis, pentru care, de altfel, s-au şi făcut sacrificiile de copii. În al doilea rând, ofranda se poate lega de prezenta romană la nord de Dunăre, copiii fiind trimişi ca mesageri curaţi în faţa zeului, pentru ca acesta să-i ajute pe „lupi" în confruntările care se prefigurau, contra legiunilor Romei. Teoria este argumentată de către prof. dr. Valeriu Sârbu, cercetător în cadrul Muzeului din Brăila, care a făcut următoarea specificare: „Pe

Brăţara şi podoaba din bronz descoperită alături de osemint

Şantierul arheologic de la Hunedoara

baza fibulelor şi a unei monede din vremea lui Traian (descoperită în spaţiul cu depuneri - n.r.), se consideră că defuncţii au fost depuşi în a doua jumătate a secolului I î.e.n. - până la războaiele daco-romane".

Să fie, oare, vorba de o necropolă dacică la Hunedoara? Cercetările ulterioare vor confirma sau vor infirma acest aspect, mai cu seamă că, alături de copii, dar nu împreună cu ei, au apărut şi câteva schelete de adulţi. Oricum, descoperirea integrală a obiectivului hunedorean ar putea fi una de excepţie, sens în care pledează acelaşi prof. dr. Valeriu Sârbu: „Nu se mai cunoaşte, pentru zona carpato-dunăreană, nici o necropolă de acest tip, adică în care să se fi îngropat, într-un sector copiii şi în altul adulţii, ca să nu mai vorbim ca, pentru secolele I î.e.n. - I e.n., nu se cunoaşte, pentru acest spaţiu, nici o necropolă pentru populaţia de rând".

Acestea sunt faptele. Şi în cazul în care cercetările ulterioare vor confirma, pe de-a-ntregul, ceea ce am încercat să schiţăm aici este cu atât mai îmbucurător, cu cât orizonturile noastre privitoare la ritul şi ritualul funerar practicat de strămoşi vor prinde noi contururi şi vor aduce noi informaţii menite să rupă tăcerea şi supoziţia.

Caseta articolului.

Prin poziţia geostrategică (obiectivul de la Hunedoara fiind situat pe un promontoriu care conferă o bună vizibilitate asupra văii, dar şi posibilităţi de apărare naturală), se poate trage concluzia că avem de-a face cu o aşezare dacică.

Existenţa unei aşezări presupune, în ultima instanţă, existenţa unei necropole, iar dacă ne referim la descoperirile efectuate aici, ele sunt de excepţie: copii depuşi, în alveolări de stâncă, după un anumit criteriu, inventar funerar din care nu lipsesc obiecte şi arme în miniatură, dar, mai ales, posibilitatea surprinderii unui cimitir împărţit în două sectoare, unul pentru copii, celălalt pentru adulţi. În acest sens, cercetările viitoare pot conferi o notă de unicitate sitului hunedorean. Multe dintre materialele de factură dacică au fost surprinse alături de resturi materiale aparţinând culturii Basarabi (prima varstă a fierului - Halstatt). Se poate, aşadar, vorbi, despre o continuitate de habitat uman în aşezarea de la Hunedoara.

•

Pentru un zâmbet frumos și sănătos vizitați

cabinetul stomatologic

NICOLAE STOIAN D.D.S.

General Dentistry

40.1574 STREET

Elmhurst , N Y 11373

Tel.(718) 565 - 3000

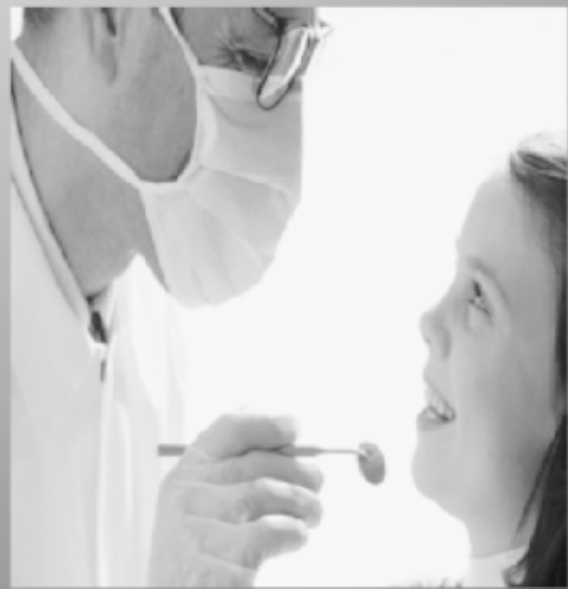

De la traco-geto-daci la români, de la Dacia la România

Conf. univ. G. D. Iscru

Sfinxul

O concluzie logică, bazată pe izvoarele care evidenţiază descendenţa: daci/moesi – vlahi – rumâni/români, credem că se impune de la sine. Încă revenim, ca argument puternic, cu etnonimul ramani/rumâni/români, comunitate a marelui neam al traco-geto-dacilor, care în epoca Bronzului sau la începutul epocii Fierului – dacă nu mai înainte - „roise", ajungând în Peninsula Italică, unde la mijlocul sec. VIII î.Hr. a întemeiat Roma. (a doua Romă!) – a se vedea lucrările părintelui-istoric D. Bălaşa (v. bibliografia).

În sprijinul identităţii, nu doar al apropierii celor trei variante (raman/roman/rumân/român), mai atragem atenţia că alternanţele fonetice sunt relativ frecvente în Antichitate şi chiar mai târziu şi trebuie să se ţină cont de acest fenomen lingvistic. Celebră şi foarte importantă este alternanţa e/o în etnonimele geţi/goţi. Însă adăugăm că acest cuvânt, în evoluţia sa: ramani/romani/rumâni/români şi de aici România, ţara românilor, Ţara Românească s-au generalizat treptat şi târziu, izvoarele vorbind, încă mult timp, ca etnonim, despre geţi, daci, traci, apoi, vlahi/valahi – toate, cuvinte autohtone şi foarte vechi! – iar ca ţară vorbind despre Dacia, Vlahia/Valahia, Ungro-Vlahia (Vlahia de lângă Ungaria), în Nordul Dunării, dar şi despre Vlahii în Balcani, chiar despre o „Vlahie Mare".

Dacă autohtonii spaţiului carpato-balcanic „şi-au dat" sau *li s-a dat* numele de roman/român (ei înşişi s-au numit *rumâni*) – nu se ştie exact de când! – sau vlahi/valahi, iar ţara şi-au numit-o Valahia/Vlahia/Ţara Românească-România, acestea n-au fost şi nu sunt străine de limba lor şi de spaţiul lor antropo- şi etnogenetic, de spaţiul lor naţional, ci sunt sau derivă din vechi/străvechi cuvinte autohtone, însuşite/preferate într-o împrejurare sau alta, cu o motivaţie sau alta.

Într-o expunere succintă, deci, acesta va fi fost drumul parcurs, într-un timp istoric, de la *traco-geto-daci la români, de la Dacia la România*.

Unii au propus ca ţara noastră să se numească *Daco-România/Dacoromânia*. La vremea lui, constatând prăpastia dintre „ţara reală" şi „ţara legală" (ţara legilor impuse de beneficiarii puterii), Mihai Eminescu făcea o grea constatare: „**Aici totul trebuie oarecum dacizat!**". La ultimul recensământ, din 2002, se pare că unii români s-au declarat, ca naţionalitate, *daci* din motive pe care nu le cunoaştem. Noi considerăm că numele de *român* şi *România* sunt absolut generalizate. Deşi au suferit o alternanţă fonetică, (din rumân –român; iar în alte limbi încă se spune Rumânia), ele sunt autohtone, sunt frumoase şi, mai ales, încărcate cu jertfele şi speranţele atâtor veacuri pentru ca vreo motivaţie să ni le mai smulgă din suflet. Avem datoria să le menţinem şi să le redăm integral noblеţea pe care atâţia se încrâncenează s-o întineze!

Pentru *românii din sudul Dunării* – repetăm: *parte componentă a naţiunii române* -, acum minoritari în statele balcanice moderne, expresia supremă a voinţei lor politice a fost, în ordinea cronologică, în spaţiul de formare a naţiunii române, *întemeierea primului Stat naţional românesc* (dacă nu includem în rândul statelor cnezatele, jupanatele şi primele voievodate transilvane) *sub conducerea celor trei fraţi români:* Asan, Petru cel Frumos şi Ioniţă cel Frumos, între anii 1185-1207, *într-o vară românească* atunci, în Munţii Balcani. De atunci, ei nu s-au mai putut ridica la o asemenea performanţă politică. Prefacerile recente le-au redeschis

o asemenea perspectivă. Depinde de ei, dar şi de România ca această perspectivă să fie valorificată.

Pentru românii din nordul Dunării şi din Dobrogea, în afara atestării lor arheologice – element de cea mai mare importanţă -, mai putem face o constatare retrospectivă, pornind de la izvoarele medievale timpurii: anume că, de vreme ce-i găsim atestaţi în izvoare scrise la începutul evului mediu, sedentari şi bine organizaţi, aceasta înseamnă, cum îndeobşte se admite pentru „duratele lungi" în istorie, că ei au existat cu mult timp înainte şi au rezistat, *au existat rezistând, rămânând ei înşişi, adică români,* şi în condiţiile grele ale marilor migraţii. Or, aceasta înseamnă, într-o manifestare specifică acelei epoci, chiar dacă în lipsa menţionării în izvoarele scrise, *conştiinţa propriei identităţi şi voinţa politică de a o menţine.*

Românii din nordul Dunării îşi vor constitui *Statele naţionale* (nu feudale!) cunoscute, acest proces istoric încheindu-se în sec. al XIV-lea. Rahonczy Codex, recent descifrat şi tradus de d-na Viorica Enăchiuc, pune în evidenţă, anterior celui din Balcani, un mare *Stat românesc* la nord de Dunăre, condus de un Vlad, care este „ca un rege" (v.109). În ceea ce-i priveşte pe românii din Transilvania, aceştia, după un bun început în acest sens, a trebuit să accepte o suprastructură politică maghiară, impusă de regatul arpadian „apostolic" şi cuceritor, având în spatele său agresiva autoritate papală şi Apusul catolic.

D-na cercetător ştiinţific Maria Crişan reţine, din cartea *Russische Annalen...* a savantului german Schlöler din sec. XIX, o opinie fără nici un echivoc: „*Aceşti* **volochi** *nu sunt nici romani (de la Roma), nici bulgari, nici Wölsche (gali), aşa cum sunt desemnaţi de unele surse germane, ei sunt* **vlachi**, *descendenţi ai marii şi ancestralei familii a tracilor, a dacilor şi a geţilor şi care şi astăzi îşi au propria lor limbă şi, în ciuda oprimărilor de tot felul ei locuiesc în Valachia, Moldova, Transilvania şi Ungaria în număr de milioane*". (s.n.) (43a/23).

În privinţa calificativului de *naţiune matcă* pentru traco-getodaci, am arătat, în lucrarea noastră, cum izvoare şi autori din ţările nordice, dar şi din Spania şi Germania, îşi revendică *ascendenţa geto-dacă.* În sprijinul ascendenţei geto-dacice a germanilor, mai reţinem aici, după d-na Maria Crişan, o informaţie foarte importantă: Capitala landului Renania de Nord –Westfalia, Düsseldorf, de la începuturile ei şi până în 1885, în Friedrichstadt, după numele împăratului Friedrich Wilhelm IV, proclamat ca atare în 1871; însăşi denumirea de *Westfalia* înseamnă, de fapt, *Ţara vlahilor de vest,* existând şi *Ostfalen ,* adică *Ţara vlahilor de Răsărit (falen=vlah)* (43a/90-91) după cum o *Valahie* există şi în fosta *Cehoslovacie* (43a/92). Tot doamna Crişan precizează vechimea în scris a cuvântului **valah**, la Homer, sub forma **olooson**, denumire care conduce la olah/olahus (în latina medievală), în timp ce la alţi autori antici, greci şi latini, cuvântul, la plural, îl întâlnim sub formele: *placi, blaci, belaci, belce (belcae), feaci, flaci,* la care d-na Crişan adaugă *felahi* pentru Egipt şi India (43a/89).

Referitor la informaţia, reţinută din călători italieni (107/1, 322-323), cum că românii au o limbă, „puţin deosebită de limba noastră italiană" iar călugării de la Mănăstirea Dealul „ştiau" că românii aceştia, cum îşi zic „acum" „*din vremuri străvechi*" au venit aici „*de la Roma*", după cucerirea Daciei de către Traian şi „se trag" din vechii „colonişti" romani, noi o interpretăm astfel. Anume că era şi este firesc ca limba românilor să fie „puţin deosebită" de limba italiană, dar „ştiinţa" călugărilor de la Dealul putea să fie o *lecţie învăţată* de ei în mediul mai elevat mănăstiresc, de la vreun cărturar al locului sau de la vreun misionar occidental. „Descoperirea" ascendenţei romane a românilor, de către cărturarii secolului XVII sau poate şi de alţii, anterior, s-a putut face fie prin contactul cu misionarii şi cărturarii veniţi din Apusul catolic, fie prin învăţătura, noi am spune *îndoctrinare interesată,* primită în şcolile catolice ale Apusului, de la profesorii *iezuiţi* ai acestora – cei mai credincioşi slujitori ai catolicismului! -, cum este cazul „cronicarilor" noştri din secolul XVII. Este posibil ca această *îndoctrinare interesată,* să fi început chiar mai dinainte. Cărturarilor români li se poate reproşa că s-au lăsat prea uşor influenţaţi de o asemenea îndoctrinare, de vreme de izvoarele medievale occidentale vorbesc frecvent de geţi şi daci în aceste părţi. Mai mult, au şi difuzat-o în ţară, în medii mai elevate, cum erau cele mănăstireşti, iar în sec. XVII prin operele lor (Gr. Ureche, Costineştii, preluat apoi de Dimitrie Cantemir etc.).

În ceea ce-i priveşte pe „cronicarii" convinşi de această teză a originii romane a românilor, notăm că, de pildă, Miron Costin, autorul primului *studiu special* în domeniu (*De neamul moldovenilor...*), „scapă", într-un loc, un „amănunt" relevant. Anume, atunci când precizează că hainele care acoperă tot trupul, la saşi li se spune, în traducere românească „slice de pâslă", „**care se zice pre limba**

noastră dăcească glugă". Deci, *romanistul* Miron Costin *ştia că limba noastră* este *o limbă dăcească! – (*47/II, 154, s.n.). Atunci de ce în opera sa susţine teza romanităţii/romanizării? Este şi cazul episcopului istoric şi lingvist Petru Maior.

În mediile populare româneşti nu avem informaţii că s-a păstrat amintirea *ascendenţei romane* a românilor. Dacă mai *târziu* întâlnim unele ecouri, acestea nu s-au putut produce decât sub influenţa mediilor cărturăreşti, poate chiar a cărturarilor care „au consemnat" creaţia sau tradiţia populară. Poate fi, de pildă, cazul cunoscutului colind de Anul Nou „Pluguşorul", invocat de „romanişti" ca argument forte, în care se vorbeşte de un „bădiţa/ bădica Traian" – sau *Troian,* în unele variante, cuvântul acesta fiind foarte uzitat la români (troian, a trioeni, satul Troianul). Deci, nu *odinioară, cândva,* împăratul cuceritor al Daciei, ci un năzdrăvan al locului, un atât de scump „bădiţa Traian/Troian" „s-a sculat *mai an*", adică în *anul trecut* (oricum, foarte recent) – şi nu pentru a se întrece în vitejii cu alţii, ci pentru a porni „*la arat şi semănat*" cu un plug ca acela care *cândva* a mai tras, prin părţile locului „*brazda lui Novac*". În această creaţie populară poate fi chiar evocarea acelui *străvechi Novac din istoria noastră mitologică.*

În schimb, în mediile populare româneşti, dar şi în cele politice s-a păstrat o *conştiinţă puternică a ascendenţei noastre dacice.* După cum găsim în citatul *Rohonczy Codex* „mesajul politic", transmis din secolul XI, peste timp, era acesta: „**Dacia unită să trăiască!**". Din sec. XIV, după întemeierea statelor naţionale româneşti, eforturile politice, dincolo de aparenţe înşelătoare, au mers pe această direcţie, a unui „*Plan dacic*" al românilor. Sub Mihai Viteazul s-a reuşit realizarea acestui plan , chiar dacă vremelnic şi parţial – şi românii l-au văzut pe voievodul erou şi martir ca pe un „**Restitutor Daciae**". Către mijlocul sec. XVII, învăţatul Udrişte Năsturel îl numea pe Matei Basarab „**Voevod al acestor ţări dacice**" – şi el, desigur, exprima o opinie, o dorinţă de epocă. Ulterior, „Planul dacic" al unor imperii vecine (sec. XVIII), chiar dacă era o diversiune politică în interesul lor, cu siguranţă că era un ecou al unei realităţi a locului, planul acesta „inspirându-se" din *Planul dacic al românilor.* Situaţia va fi fost similară la doi aventurieri din sec. XVI, precum Aloisio Gritti sau Iacob Eraclidul (alias Despot Vodă), care vor fi auzit de acest plan şi s-au grăbit să-l exploateze în folosul lor, precum a făcut în secolul al XVII-lea un alt aventurier, ajuns domn sub numele de Mihnea al III-lea (1658-1659).

Pentru ascendenţă dacică a românilor pledează, precum se ştie, învăţatul istoric Constantin Cantacuzino Stolnicul, iar sec. al XIX-lea a preluat „*în forţă*" acest *plan dacic autohton.* Urmărirea *planului dacic al românilor* poate fi un subiect de studiu special, foarte interesant şi foarte util.

În concluzie, pledând pentru *rolul fundamental al naţiunii traco-geto-dacilor în devenirea etnonaţională a românilor,* sau mai limpede spus: considerând-o ca *temelie a naţiunii române,* n-am exclus legăturile *iniţial frăţeşti* şi apoi tradiţionale, în modul cel mai firesc întreţinute cu „lumea romană". Ascendenţa traco-geto-dacă a românilor noi nu o opunem acestor *legături cu totul speciale,* pe care însă nu le mai considerăm ca fiind o romanizare, în sensul dat până acum, chiar şi după cucerirea Daciei. *Fraţii* ramani, latini, legendarii troieni ai lui Eneas şi alţii cum s-au mai numit (ilirii, prin sud), care au populat Peninsula italică, erau originari din spaţiul carpato-balcanic al ilirotraco-geto-dacilor – şi în aceasta constă *frăţietatea.* Ulterior, cucerind o bună parte a Daciei Mari, Puterea Romei n-a „plantat" aici ceea ce mulţi numesc „*civilizaţia romană*", „romanizând", determinând dispariţia traco-geto-dacilor prin această „romanizare"(varianta mai „subtilă" a dispariţiei autohtonilor). Întâi, pentru că Puterea Romei nu şi-a propus aceasta. Ea şi-a propus, ca orice imperiu cuceritor, să exploateze sistematic noul teritoriu cucerit. În al doilea rând, pentru că *imperiile, un mozaic al naţiunii cucerite şi oprimate, nu au fost şi nu pot fi creatoare de civilizaţie*, ci, pur şi simplu, Roma a adus aici un *standard de viaţă* al unui „vârf" al societăţii sale, al clientelei politice a acestuia, al instrumentelor de constrângere şi oprimare aflate în slujba Imperiului. **Numai naţiunile sunt, cu adevărat, creatoare de civilizaţie,** geniul lor naţional, „AND-ul lor". Din acest *standard de viaţă*, autohtonii cuceriţi şi oprimaţi puteau să preia sau nu câte ceva. Dintre autohtoni, puteau să beneficieze de el, mai mult, unii din „mai-marii locului", care „şi-au dat coastele" cu cuceritorii. În schimb, jaful comis de Imperiu în Dacia, distrugerea Statului Dac a lăsat lumea autohtonilor, după retragere, aproape dezarmată, în „întâmpinarea" *mileniului migraţiilor* (sec. III-XIII). Dacă n-ar fi fost distrus Statul Dac, oamenii locului n-ar fi suferit atât de mult *timp de o mie de ani* după retragerea aureliană. De aici, încrâncenarea lor ulterioară de a „reface Dacia!".

•

S.C. MEDIA SUD EUROPA S.A. BUCUREŞTI

Departamentul

TIPOGRAFIA DE SUD

1100, Craiova,
Str. Câmpia Islaz, nr. 97A
Tel./Fax: 0251-534 408

- ✓ tipărire de ziare, reviste, alb-negru şi color, pe rotativă offset;
- ✓ tipărire de lucrări, în policromie, pe maşini offset;
- ✓ tipărire de cărți, în tiraje mari, cu broşare automată;
- ✓ tehnoredactare computerizată, selecție şi prelucrare imagine color;
- ✓ grafică asistată de calculator, pe linie profesională;
- ✓ tipărire formulare cu regim special personalizate şi nepersonalizate
- ✓ activitate editorială prin "Editura de Sud"

PREȚURI COMPETITIVE!

imposibil de concurat !

PROBLEME CONTROVERSATE ALE ISTORIEI

LA ÎNCEPUT A FOST CUVÂNTUL

«*La început era Cuvântul, şi Cuvântul era la Dumnezeu, şi Dumnezeu era Cuvântul*».
(Noul Testament, Ioan, 1,1)

Prof. Ionel CIONCHIN

Cuvântul – expresie rostită a gândului, comunicarea lui, a avut un rol deosebit în procesul de antropogeneză.

Apărută în paleolitic, vorbirea articulată l-a ridicat pe om deasupra tuturor viețuitoarelor, dezvoltându-i gândirea, capacitatea de a hotărî conform voinței sale, posibilitatea de a face descoperiri, competența de a-şi îmbunătăți viața, dar şi de a-şi făuri istoria.

Pe lângă utilizarea în vorbirea de zi cu zi între semeni, cuvântul a avut un rol deosebit în comunicarea omului cu zeitățile benefice cărora le cerea ajutorul prin rugăciuni şi jertfe, dar şi pentru alungarea spiritelor rele, malefice, prin vrăjitorii şi blesteme.

Un pas extrem de important în evoluția societății l-a avut desenul utilizat în scopuri magico-religioase, precum vânătoarea, lupta, călătoria etc. Picturile rupestre ale omului paleolitic s-au conservat în peşterile din Altamira (Spania), Lescaux, Chabat (Franța), Insula Levanza (Italia), Kapovo în Munții Urali (Rusia), Tassili, Sahara (Africa), India, Pachistan, dar şi din România.

De o deosebită importanță sunt descoperirile picturii rupestre de pe teritoriul țării noastre de la Peştera Cuciulat – județul Sălaj (de la începutul mezoliticului, circa 9.000-8.000 a. Chr.), Peştera Muierilor şi Pârcălabu (lângă Baia de Aramă), Peştera Polovragi (județul Gorj), Peştera Gura Chindiei (comuna Pescari, județul Caraş-Severin), Peştera Limanu (județul Constanța) etc. Surprinde, punând noi semne de întrebare, unitatea stilistică a picturilor din diferite peşteri (situate uneori la mii de kilometri) care merg până la similitudini: silueta umană din peştera Gura Chindiei îşi găseşte analogii, în epoca respectivă, în regiunea Ariége şi Le Peyrot din Franța, cele de la Runcu (Gorj), iar cele din Peşterile Muierilor şi Pârcălabu au similitudini la Capo di Ponte în Italia.

Gravurile şi picturile parietale răspundeau anumitor exigențe estetice, rituale şi magice, peşterile din această vreme constituind adesea, pentru om, adevărate sanctuare sau peşteri-temple.

În arta rupestră paleolitică şi mezolitică presărată cu scene magico-religioase şi cu semne mitice (simbolul solar, omul-zeu, bradul, calul, alte animale) îşi are origine scrierea. La început scrierea a apărut în diferite zone din Euro-Asia şi Africa: scrierea pelasgă de la Tărtăria (România), scrierea hieroglifică (Egipt), scrierea cuneiformă (Mesopotamia), scrierea cretană – linear A (nedescifrată până astăzi), scrierea sigiliilor de la Mohenjo Daro – Harappa (pe care am reuşit să o descifrăm), scrierea pictografică din China antică etc.

La început, scrierea pictografică era utilizată la inscripțiile din mormintele sau monumentele funerare ce erau destinate zeilor pentru ca defunctul să fie ajutat în «viața de dincolo».

Vechii egipteni numeau această scriere «s s n m d w n t r w» *scrierea cuvintelor zeilor* sau «s s n p c n h» *scrierea a casei vieții*. Neadresându-se oamenilor, aceste inscripții erau tainice, citirea lor rămânând enigmatică.

Scrierea pictografică era greoaie, nu se cunoaşte limba, era citită în diferite moduri în funcție de graiuri, idiomuri, limbi (inclusiv de diferite «şcoli» în care se inițiaseră scribii). În general, aceste scrieri au rămas nedescifrate sau în prea mică măsură dezlegate.

Pictogramele neavând nici o relație cu scrierea fonetică au fost simplificate prin descoperirea scrierii idiografice sau simbolice. Utilizată la început numai în scopuri magico-religioase, ulterior a început să fie folosită şi în scopuri profane.

Folosirea scrierii în tot mai multe domenii de activitate (la curțile regale, în administrație, armată, comerț) a grăbit apariția alfabetelor: alfabetul sanscrit, alfabetul fenician, alfabetul elen, alfabetul latin,

PROBLEME CONTROVERSATE ALE ISTORIEI

alfabetul ebraic etc.

În general, scrierea era considerată de origine divină, inventată şi patronată de zei. La egipteni, zeul *Thot (Dhoute, Theuth, Thouth), considerat Limba lui Ptah* (expresie verbală «*logos*» prin care Ptah înfăptuieşte existenţial universul) a inventat pentru oameni vorbirea articulată. Secretar şi contabil al zeilor, scribul zeului *Re,* patron al scribilor şi bibliotecarilor, zeul *Thot* a scris (potrivit mitologiei egiptene).

«*CARTEA MAGIEI*» formată din 24 de tomuri, în care era încorporată întreaga ştiinţă: istorie, matematică, astronomie, medicină, drept, diverse ramuri ale unor gramatici: «*Theuth a înţeles că între litere este o relaţie unitară, care conduce la o altă unitate. Această relaţie Theuth a numit-o gramatică*». Să se fi pierdut această lucrare? Sau poate cineva are interesul ca aceste cunoştinţe să nu fie cunoscute de marele public. «*Seshat*» (sora sau soţia zeului Thot), numită «*Stăpâna cărţilor*», patrona arta scrisului (caligrafia) şi a multiplicării scrisului (editare).

În depărtata Indie, scrierea s-a făcut în vechea sanscrită vedică ce avea un caracter sacru şi tainic. Sanscrita propriu-zisă este o limbă savantă, cunoscută şi astăzi de o parte a intelectualităţii indiene. Învăţătura vedică şi upanişadică era tainică, secretă, strict iniţiatică şi se făcea pe cale orală (de la «*guru*» Învăţător la discipol) fără a fi divulgată neiniţiaţilor. De altfel în *Chandogya Upanisad* se menţiona: «*Această învăţătură despre BRAHMA s-o comunice tata fiului său celui mai vârstnic sau numai unui elev îndrăgit, dar nu altcuiva, oricine ar fi acela, chiar dacă i-ar da tot pământul înconjurat de apă şi umplut cu comori*».

La vechii greci, zeul «*Hermes*» (lat. Hermes Trismegistus), cunoscător al semnelor divine, autor al unor cărţi iniţiatice sacre, hermatice (de care ulterior se ocupa hermeneutică) a inventat vorbirea articulată şi scrierea. Pentru informarea cititorilor, poate este bine să cunoască: Hermes – *în citirea inversă* – Semre, iar cu alternanţa consonantică «n=r» devine «*SEMNE*» (hazard) !

La Roma, *Numa Pompilius*, al doilea rege legendar, cinstind-o pe muza *Tacita* Muta (zeiţa tăcerii, a discreţiei şi a păstrării secretelor), a fost primul *pontifex roman* şi a scris 12 cărţi rituale.

Depuse într-un sicriu identic cu al regelui, cărţile au fost arse de preotul Petilus. Nu se ştie cât adevăr şi câtă fabulaţie există în relatările ajunse până la noi. Este posibil ca o parte din scrierile acestea să fi fost cunoscute de unii apropiaţi ai regelui-pontif.

Enigmatică a rămas şi scrierea la etrusci. Cercetătorul bulgar Hristo M. Donev aprecia: «***O originalitate şi mai redusă în ceea ce priveşte scrierea au arătat-o etruscii. Toate textele lor se descifrează fără mari greutăţi, deoarece au fost pur şi simplu scrise cu litere greceşti; cu deosebirea, nu de mare importanţă, că sunt scrise aproape fără excepţie de la dreapta la stânga, ceea ce se explică prin împrumutarea lor de la greci într-o perioadă arhaică, când nici pentru greci direcţia nu era fixată.***

***Dificultatea cea mare în descifrarea textelor etrusce constă, după cum se ştie, nu în citire, ci în aflarea sensului lor*».** Toate încercările de descifrare a scrierilor etrusce au eşuat. Scrierea etruscă va fi descifrată doar atunci când vor fi atribuite valori fonetice reale semnelor grafice!

Într-o lumină nefavorabilă este şi scrierea tracică. Limba traco-daco-getă este necunoscută ! Oare? Cât despre scriere, mare parte dintre cercetători nu recunosc că ar fi existat o asemenea scriere, iar alţi cercetători s-au situat pe poziţia unor fabulaţii neverosimile privind atât limba, cât şi scrierea traco-daco-geţilor.

O viziunea realistă faţă de această scriere a avut-o bulgarul Hristo M. Danov: «*Tracii au luat direct alfabetul grec (mai exact cel attico-ionic) din perioada clasică şi după câte se pare l-au folosit pentru scrierea tuturor textelor în limba tracă, cele care au ajuns până la noi*». Pentru a reuşi descifrarea puţinelor izvoare istorice scrise în limba tracilor, cercetătorii trebuie să pornească de la ipoteza că limba tracilor este urmaşa limbii pelasge, străvechea valacă.

Fără a mai insista asupra altor exemple, din cele expuse se constată că apariţia scrierii a fost determinată de necesităţi magico-religioase, dar şi de nevoi practice.

Scrierea profană, demotică, populară se baza pe limba populară vorbită de oamenii unor ţinuturi. Era cunoscută de scribi, nobili, parte din negustori şi meşteşugari.

Scrierea magico-religioasă, considerată o revelaţie a zeilor, era tainică legată de unele ritualuri religioase şi era destinată nu atât

PROBLEME CONTROVERSATE ALE ISTORIEI

oamenilor, cât mai ales zeilor. S-ar putea să fi existat o aşa-zisă «*limbă a zeilor*» necunoscută oamenilor de rând, ci numai iniţiaţilor, limbă a cărei scriere era bine tăinuită şi cunoscută în mod gradat pe diverse trepte de iniţiere. Care este «***limba zeilor***». Parte dintre scriitorii antici au susţinut că limba pelasgă a fost limba zeilor.

Cunoscând că limba pelasgă este străvechea valacă, cercetătorii sunt în măsură să descopere această limbă.

La multe neamuri au fost folosite mai multe limbi, una populară şi alta cultă. În evul mediu, în occidentul european, limba latină a fost limba administraţiei şi a creştinismului catolic, iar oamenii de rând au vorbit o limbă populară. Dacă limba latină era limba cunoscută de funcţionari şi preoţi, limbile populare rareori erau consemnate în scris. În Afganistan, persana este vorbită în oraşele comerciale, iar araba este limba ştiinţifică.

Adeseori, limbile scrise erau limbi artificiale cunoscute de un număr limitat de iniţiaţi, după cum există şi posibilitatea codificării unor texte, ceea ce a făcut ca multe izvoare scriptice să fie nedescifrate (cazul zecilor de inscripţii etrusce şi a câtorva aşa-zise trace nedescifrate).

De la apariţie şi până astăzi, scrierea, atât cea pictografică, dar mai ales cea alfabetică, alături de caracterul benefic de transmitere a literaturii, ştiinţei, a diverselor cunoştinţe, a avut şi o parte tainică pentru a transmite mesaje codificate folosite cu deosebire în spionaj şi diplomaţie.

Nu insistăm asupra celor din urmă, doar semnalăm aportul abatelui Jean de Heidenberg (1463-1516) cunoscut sub numele de Trithéme, care a încercat să transforme ştiinţa scrierii într-o artă.

În opera sa «*Stenografie*» (iniţial în opt volume), abatele Trithéme a reuşit să facă «***descoperiri extraordinare***», după cum însuşi mărturiseşte: ***«Pot să asigur că această operă prin care instruiesc asupra unor taine şi mistere puţin cunoscute va părea tuturor mai abitir ignoranţilor, conţinătoare de „idei supraomeneşti", uimitoare şi incredibile, dat fiind că înaintea mea nimeni n-a scris, n-a vorbit despre ele niciodată***».

Cartea dintâi cuprinde şi arată mai mult de o sută de feluri de a scrie în mod secret şi fără nici o suspiciune, tot ce-ţi trece prin cap, şi asta în orice fel de limbă cunoscută, căci nimeni nu va bănui conţinutul, aceasta fără metateză ori transpoziţie de litere şi de asemenea fără nici o temă sau îndoială că secretul ar putea fi vreodată cunoscut de altcineva decât de acela pe care l-aş fi învăţat această taină după metode cabalistice, sau de acela căruia ucenicul meu i-ar fi transmis-o tot după metoda cabalistică.

Cum toate cuvintele şi expresiile întrebuinţate sunt simple şi familiare, neatârnând nici un fel de suspiciune, nu va exista nimeni, oricât de experimentat, care să-mi descopere secretul prin propriile-i puteri, lucruri ce vor părea tuturor de mirare, iar neştiutorilor cu neputinţă. În cea de-a doua carte voi vorbi despre lucruri şi mai minunate, cum ar fi unele mijloace cărora pot, într-un fel sigur, să-mi impun voinţa oricărui va pricepe tâlcul ştiinţei mele, oricât de departe ar fi el, chiar şi în mai mult de o sută de leghe de mine şi asta fără să pot fi bănuit că aş fi întrebuinţat cine ştie ce semne, figuri sau caractere, iar dacă mă servesc de un mesager şi el ar fi prins pe drum, nici o rugăminte, ameninţare sau făgăduială, nici chiar violenţa nu-l vor putea constrânge să-mi dezvăluie taina, căci el nu va şti nimic despre ea; şi de aceea nimeni, oricât de dibaci, nu o va putea afla.

Şi toate acestea, de altminteri, sunt oricând în putinţa mea, la bunul meu plac şi le pot face fără nici un mesager şi nici un ajutor, chiar cu un prizonier închis într-o văgăună şi păzit cu străşnicie».

Câtă putere poate avea cuvântul?

Manuscrisul complet al lucrării «*STENOGRAFIE*» a fost ars la ordinul contelui palatin, electorul Philippe al II-lea, care fusese speriat de conţinutul său.

Totuşi, în anul 1610, parţial, lucrarea a fost publicată în ediţia lui Mathias Becker şi republicată în anul 1621.

Deşi originalul a fost distrus, este de presupus că autorul şi cei apropiaţi lui dispuneau de codificări extraordinare. Cine ştie pe ce căi s-ar fi putut transmite şi altora!

•

ȚĂRANUL ROMÂN ARGUMENTUL VIU AL AUTOHTONIEI NOASTRE

Prof. Marin RĂDAN

Congresul al IV-lea de dacologie din 19-20 iunie care a avut loc la Bucureşti (Hotel Intercontinental) aduce noi dovezi privind originea şi trecutul neamului românesc. Participanții, oameni de cultură, cercetători români şi străini acoperind domeniile multidisciplinare ale istoriei, arheologiei, filologiei, etnografiei, au confirmat prin lucrările prezentate că România actuală cu Dacia de odinioară sunt congruente nu numai în privința configurației geografice, dar şi a configurației etnografice românești.

Descoperirea şi descifrarea tăbliţelor de la Tărtăria grăiesc despre o scriere primordială aparţinând carpato-danubienilor şi atestă întâietatea cel puțin cronologică față de scrierile similare din Creta şi din Mesopotamia, confirmând o civilizație multimilenară a spațiului carpato-danubian-pontic, locuit de strămoşii poporului român, traco-geto-daci. Iată de ce, cel de-al IV-lea Congres Internațional de dacologie a avut ca simbol numele de „TĂRTĂRIA 2003"

În epoca neolitică, rezultă din cercetările arheologice că spațiul carpato-danubian-pontic avea cea mai deasă populație şi poporul român este aşezat în acest spațiu din timpuri imemoriale pe pământul unde îl constată mărturiile istorice, De acest spațiu poporul român este legat prin practicarea agriculturii, în toate formele ei, prin creşterea vitelor, prin scoaterea metalelor şi a celorlalte bogăţii miniere, spațiu pe care a ştiut să-l apere cu eroism şi cu pricepere, întemeind cel mai puternic stat de la nordul Dunării, cu regi care pot sta cu cinste alături de cele mai remarcabile personalități politice ale antichității. Având o religie superioară, ei, strămoşii noştri, dacii sau geții, au fost sub toate raporturile, unul dintre popoarele însemnate ale lumii vechi.

Este cunoscut episodul descris de istoricii antici când armata lui Alexandru Cel Mare (335 î.e.n.) trecând Dunărea a trebuit să-şi facă drum printre holdele de grâu din Câmpia Română. Marele orator atenian Demostene (sec IV. î.e.n.) notează: „noi folosim grâu importat mai mult decât toți oamenii Cantitatea de grâu adusă din Pont este mai mare decât tot ceea ce ne vine din celelalte porturi comerciale, pentru că acest ținut produce cea mai mare cantitate de grâu".

Triburile pontice, spunea ***Pliniu cel Bătrân*** - nu puneau nici un fel de aliment mai presus de mei. Se cultivă, de asemenea, orzul, care, arată Hellanicos, autor grec din Mitelene (prima jumătate a sec V î.e.n.), era folosit la prepararea unei băuturi „***tracii beau bere pregătită din orz***".

O cultură larg răspândită la getodaci era vița-de-vie, plantă ce necesită o îngrijire specială şi cunoştințe agricole avansate.

Mult răspândită era creşterea vitelor. (Collumela (20-70 e.n.). Oile nu numai că îi săturau pe țărani prin belşugul brânzei şi al laptelui, ci acopereau şi mesele bogaților cu mâncăruri numeroase şi plăcute. La rândul său, Ovidiu arăta că „păstorul cânta din fluierele lui lipite cu smoală, ținând coiful pe cap. Despre creşterea vitelor mari, **Polibiu** istoricul grec, menționează că „în privința celor necesare vieții, ținuturile pontice ne dau vite… în număr foarte mare şi de calitate ştire mărturisită de toți ca excelente". Animalele erau folosite în muncile agricole. **Suidas**, în Dicționarul alcătuit de el în sec. X e.n., scrie citindu-l pe **Criton**, medicul lui Traian, despre „cei care munceau pământul cu boii", deosebindu-i de păstori „cei care pasc vitele". De la poetul Vergiliu ştim cum îşi adăposteau geții vitele : „Acolo oamenii țin cirezile închise în staule".

Bogăție a oamenilor locului, animalele au constituit una dintre principalele ținte de jaf ale romanilor. După ce Decebal a fost învins: „puternicul Traian - spune istoricul antic **Ioannes Lydos** (490-565 e. n.), a adus romanilor din Dacia cinci milioane de livre de aur… apoi turme şi arme".

O ocupație larg răspândită era albinăritul. Atât de răspândită încât, de pildă, **Herodot** amintește la un moment dat (Istorii, cartea a V-a) că „ținutul de dincolo de Istru e ocupat de albine şi din cauza lor nu se poate pătrunde mai departe".

Diverse prin numărul plantelor cultivate ori al animalelor domestice, activitățile agro-păstorale ale getodacilor vădesc o dezvoltare economică complexă. Multe dintre aceste activități agrare sau păstorale erau asemănătoare celor practicate de romani sau greci, ele nu i-au surprins pe autorii antici, şi de aceea n-au fost pe larg prezentate în scrierile acestora.

Un călător grec, vizitând Dacia, se minunase de numărul mare al populației getice şi de starea materială înfloritoare a acesteia dovedită de existența numeroaselor târguri, situate pe lângă drumurile comerciale, aşezări care purtau numele unor triburi, ca de exemplu: Buridava, lângă Râmnicu Vâlcea, Argedava, Rusidava (Drăgăşani) ş.a.

Săpăturile arheologice au descoperit obiecte din bronz (vase, opaițe, candelabre, statuete etc), confecționate de făurarii locali care dispuneau de ciocane şi nicovale speciale.

Acum, la finalul celor patru congrese de dacologie ținute la Bucureşti, prin stăruința dr. Napoleon Săvescu, român de origine (stabilit la New York – S.U.A) şi

când s-au clarificat principalele date ale originii şi etnogenezei poporului român, **„existenţa actuală şi nealterată a ţăranului român**, **descendent al traco-geto-dacilor“** ne obligă să luăm în considerare **argumentul viu şi puternic al autohtoniei neamului românesc**, existenţa sa multimilenară. Căci ţăranul român este purtătorul din generaţie în generaţie al cumulului de elemente etnografice specifice neamului românesc. În această idee am arătat fără să aprofundăm datele cunoscute ale istoriei privind ocupaţiile agro-păstorale ale strămoşilor traco-geto-daci, întrucât din nefericire, unii istorici şi formatori de conştiinţă istorică-români, nici astăzi nu înţeleg când este vorba de trecutul nostru. ***O îndelungată continuitate în timp şi spaţiu al neamului românesc ca urmaş al populaţiei traco-geto-dace***, aceştia fiind prizonierii concepţiei nedovedite suficient „***că suntem un popor tânăr, cu o existenţă de numai 2000 de ani, ca urmare a cuceririi de către romani a unei părţi de numai (14%) din teritoriul Daciei***“. Într-o privinţă totuşi cu toţii suntem de acord „că aici, la noi, pe pământurile noastre, se face agricultură din vremuri imemoriale“. Dar existenţa agriculturii presupune existenţa ţăranului. De aceea, ţăranul e pretutindeni păstrătorul efectiv al teritoriului naţional şi logic pământul e însuşi rostul lui de a fi. Pământul nostru are un glas pe care ţăranul îl aude şi-l înţelege. E „Sfântul pământ inspirator“ care ne-a modelat trupul şi sufletul, care prin soarele, şi apele, şi munţii, şi şesurile lui ne-a dăruit toate calităţile şi defectele cu care ne prezentăm azi în lume. Pământul acesta parcă nici nu poate produce decât români, etnografie şi folclor românesc atât de bogat şi apreciat în contextul universal al culturii. moştenit de la strămoşii noştri şi transmis până astăzi. Acest fapt singur, această existenţă bătătoare la ochi ar trebui să pună pe gânduri dacă nu să-i dezarmeze pe apostolii interesaţi ai discontinuităţii româneşti în propria noastră ţară. Ce argument de continuitate multimilenară poate fi mai plauzibil decât existenţa aceluiaşi popor, pe aceleaşi locuri, dovedit prin vestigii arheologice, elemente etnografice, lingvistice, obiceiuri şi tradiţii, elemente ce dau fizionomia acestui popor raportat la o perioadă foarte îndepărtată aparţinând teritoriului locuit de neamul traco-geto-dac **astăzi neamul românesc**.

Până în prezent, începuturile unor popoare sunt încă învăluite în negura legendelor. Dar şi legendele poartă în esenţa lor adevăruri ce trebuie desluşite.

O caracteristică tot atât de importantă a unui neam, ca şi comunitatea de sânge este **limba** şi aceasta la noi este **opera ţăranului**. Limba română e o limbă ţărănească. Farmecul şi expresivitatea specifică le-a căpătat de la făuritorul ei originar care a fost ţăranul. Toată dezvoltarea ei, până la timpurile mai noi, se datorează ţăranului, care a vorbit-o totdeauna.

Limba noastră cultivată numai de ţărani, în legătură continuă cu pământul şi cu lumea concretă, a păstrat expresia magică şi naivă a omului simplu, o prospeţime pitorească şi colorată, ritmul vieţii mişcătoare. Limba aceasta, ca toate operele ţărăneşti, e conservatoare şi-şi apără cu îndărătnicire conformaţia, rămânând refractară încercărilor de violentare. Neologismele, în afară de cele de specialitate cu circulaţie în anumite sfere, se generalizează anevoie şi abia după ce suferă transformări naţionale şi formale potrivite cu spiritul ei. Aşa au fost condamnate să dea greş sforţările filologilor de odinioară, **„aşa-zişii reformatori“** unii în anumite perioade de timp, încercând învierea slavonismelor eliminate apoi de evoluţia ei firească.

Ţăranul s-a încăpăţânat a vorbi numai româneşte şi a refuzat să înveţe o limbă străină chiar şi când împrejurările sau nevoile l-ar fi obligat. Precum şi-a păstrat limba, tot astfel a păstrat şi a modelat ţăranul român, după chipul şi asemănarea lui, **credinţa în Dumnezeu**. Din bătrâne superstiţii, din rămăşiţe de credinţe străvechi transformate şi adaptate, din dogme şi prercepte creştine, el şi-a alcătuit o religie specifică, căci avusese şi până atunci „**o dreaptă credinţă**“ într-o divinitate supremă, cu zeii şi sfinţii lui, cu o bogată şi adâncă filozofie teologică zamolxiană provenită din înţelepciunea tracică.

Religia aceasta, originalitatea şi superioritatea ortodoxiei noastre vin la ţăranul român din receptarea organică firească a milenarei **„drepte credinţe“**, după milenii de vieţuire cu identitatea ţăranului. Religia lui rezumă conceptul de viaţă specific, resemnarea şi încrederea lui în **dreptatea divină**, care i-a dăruit puterea, dar şi culoarea naţională ca „**lege a pământului**“ suport moral şi trainic. Tot ea i-a dăruit puterea de a rezista şi birui încercările veacurilor. Cu rugăciuni şi jertfe ţâşnite din miraculoasa fiinţă umană a tinerilor, din cugetul lor încă nealterat de ateism, invocând divinitatea- în decembrie 1989 neamul traco-geto-dac şi-a restaurat legea românească a proprietăţii libertatea şi dreapta credinţă moştenite. *Creştinismul nostru, aşa cum îl practică şi-l trăieşte ţăranul,cu datinile şi obiceiurile păstrate din substrat traco-geto-dac ascunde într-în-sul toate fazele şi peripeţiile istoriei poporului român, întocmai ca şi limba românească*.

Dacă ţărănimea română a fost ursită să conserve **rasa, pământul, limba şi credinţa noastră,** înseamnă că ea este întruchiparea tuturor virtualităţilor şi energiilor româneşti şi nouă ne revine sfânta datorie de a duce mai departe spiritul acesta ce stă la geneza formării noastre ca popor a cărui identitate obiectiv o purtăm. Şi dintr-însa trebuie să pornească şi să se inspire în continuare tot ceea ce este românesc.

•

Michael Guest, mai mult decât un ambasador

Vladimir Brilinsky

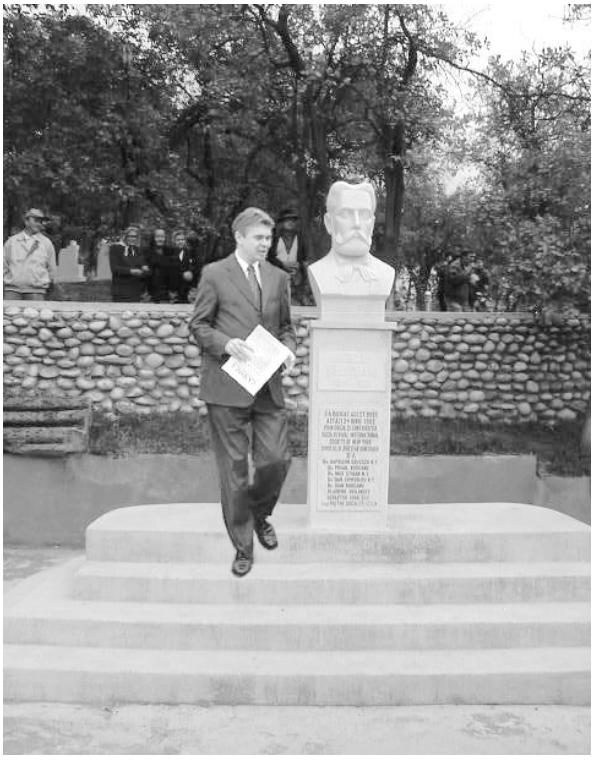

Michael Guest alături de bustul lui Nicolae Densusianu, ridicat de Fundația Dacia Revival International Society of New York

Tradiția pâinii cu sare pentru un musafir de excepție

Să-l ai pe ambasadorul celei mai mari puteri din lume ca invitat, se cheamă vizită oficială, dar să-l ai pe Michael Guest musafir este o sărbătoare. Ministrul culturii, Răzvan Theodorescu, spunea că există două categorii de ambasadori. Unii care vin şi pleacă, alții care vin și stabilesc adevărate punți de legătură între România și țările de unde provin, contribuind la o mai bună colaborare între națiunile lumii și… mai există Michael Guest. Nimic mai adevărat. Excepția pe care o reprezintă ambasadorul american poate fi probată prin gesturile sale lipsite total de tradiționalul festivism gratuit.

Dintr-o pură întîmplare, la începutul mandatului său de ambasador în România, Michael Guest a renunțat să călătorească de la Timişoara la Bucureşti cu avionul, dorind să cunoască mai bine țara care avea să-i fie casă vremelnic. Drumul l-a purtat prin Porțile de Fier ale Transilvaniei, loc încărcat de istorie a neamului românesc. Auzise de o biserică veche de piatră dintr-un sat al Țării Hațegului. Şi s-a oprit la Densuş, acolo unde de ani buni cea mai veche biserică de piatră din țară, vie mărturie a continuității românilor, aştepta, înconjurată de schele, o mână de ajutor care să grăbească finalizarea lucrărilor de renovare şi conservare. Şi probabil că acolo, în liniştea minunată a Densuşului, a fost ceea ce se poate numi dragoste la prima vedere. Atât de mult a îndrăgit Michael Guest biserica încât a scos fără să clipească din propriul buzunar 20.000 de dolari, donându-i pentru restaurarea picturii interioare a bisericii. Rezultatul a fost unul spectaculos, caracterizat într-un singur cuvânt de ministrul culturii, ca o capodoperă.

Alături de Mihail Rudeanu, preşedintele Consiliului Județean Hunedoara, alt mare iubitor al istoriei neamului românesc, Michael Guest a fost primit de către densuşieni, într-o zi de adevărată sărbătoare. Ar fi de prisos o cronică a acestei vizite. Fotografiile vorbesc de la sine.

•

Dacia Magazin îndeplineşte o datorie de onoare alăturându-se celor care i-au mulțumit, exprimându-şi recunoştința față de gestul de o uimitoare căldură al Excelenței Sale, ambasadorul Statelor Unite la Bucureşti, domnul Michael Guest.

Pictura din altar restaurată prin finanțarea ambasadorului SUA

Tăierea panglicii inaugurale la Biserica din Densuș

Admirând o capodoperă a istoriei românilor

Oaspeți de onoare la bustul lui Nicolae Densusianu

CRONICA UNEI TRISTE SĂRBĂTORI

De ani buni, în județul Hunedoara se sărbătorește în luna septembrie ceea ce istoricii numesc Dies Traiani. Simpozioane, comunicări științifice, excursii tematice și, de la ridicarea statuii lui Traian, depuneri de coroane vin să omagieze personalitatea împăratului cotropitor.

O dureroasă perpetuare a falsificării istoriei

Este cel puțin bizară perpetuarea acestei manifestări obscene a sărbătoririi nașterii lui Traian. De la declarația de anul trecut, în care Corneliu Stan, organizator al macabrei sărbătoriri, propunea ca ziua de 18 septembrie, ziua de naștere a lui Traian, să înlocuiască în calendarul ortodox ziua Bunei Vestiri(???), până la cea din anul acesta, conform căreia integrarea europeană a României nu poate fi realizată fără recunoașterea meritelor împăratului Traian şi a apartenenței la marea familie romană, a trecut suficient timp pentru ca autoritățile să discearnă în ceea ce privește credibilitatea amintitului personaj. Din păcate, nu a fost așa. Aceleași manifestări caraghioase, probabil unice în lume, de preamărire a unuia dintre cei mai odioși cotropitori din istoria neamului nostru, aceleași declarații elucubraționiste menite să te lase cu gura căscată, aceeași umbrelă protectoare a autorităților locale care îngăduie an de an asemenea manifestări.

Traduse altfel, propunerile fanteziste ale domnului Stan ar suna în felul următor. Ungaria, Polonia şi Lituania să nu fie primite în UE pentru ca nu i-au ridicat lui Traian statui şi nici nu sărbătoresc ziua sa de naștere. Suedia să fie dată afară din UE pentru că nu a făcut parte din marea familie europeană, iar Spania, țara de origine a împăratului în care se vorbește mai mult despre spiritualitatea geto-dacilor decât despre Traian, să fie înglobată în continentul african. Cu toate că publicul în fața căruia a vorbit domnul Stan nu a depășit cifra de 100, este totuşi cel puțin periculos ca autoritățile locale să organizeze o manifestare în cadrul căreia s-au făcut afirmații de genul celor prezentate în continuare.

1. Ne-am născut prin voința celui mai mare cap încoronat al lumii, împăratul Trăian

2. Traian şi România, care vine de la Roma, sunt cele două legitimații ale românilor pentru toate porțile Europei.

3. Avem nevoie de politicieni care să întrunească virtuțile minunate ale lui Traian, care este prototipul ideal al politicianului modern.

4. Traian este cel mai mare preşedinte al Uniunii Europene

5. Romano Prodi, preşedintele UE, a spus că este prima dată de la retragerea aureliană când România se apropie de Europa şi de idealurile şi valorile comune ale imperiului roman.

6. Mihai Eminescu spunea că este o virtute a ne împărtăşi sufletul cu reamintirea trecutului precum o facem cu sîngele mîntuitorului.(NB-Într-adevăr, Eminescu a spus asta, dar, făcând, din păcate pentru tovarăşul Stan, referire exclusivă la daci şi la urmaşii lor)

7. Mărtişorul, simbol al primăverii este compus din cele două culori, roşul simbolizând viața şi albul simbolizând lumina civilizației romane.

8. Cei doi stâlpi fundamentali ai identității noastre sunt cel creştin si cel roman.

9. Republica americană s-a născut ca o copie a republicii romane. Originalul este la Roma şi copia în America.

10. Decebal a trădat poporul dac prin nesăbuința sa de a se ridica împotriva armatei romane, neînarmat şi nepregătit.

Acestea au fost câteva din perlele care au fost rostite în public. Nu este o glumă şi nici de râs. Este de plâns cum de un astfel de om este lăsat să se plimbe liber in public. **În acest context trebuie precizat că Fundația Dacia Revival** nu înțelege crearea unei noi ordini mondiale ca fiind legată de apartenența la marea familie romană, nu condiționează schimbările geopolitice de evenimente sau personaje ale istoriei. Prin tot ceea ce face, fundația se străduieşte să redea românilor demnitatea pierdută în colburile unei istorii zbuciumate, să redeschidă şi să îndemne la rescrierea unor capitole ale istoriei noastre. O istorie adevărată va da românilor mîndrie şi demnitate şi îi va trimite în Europa cu fruntea sus şi nu așa cum doresc unii simpatizanți ai trocului politic, la coada listei ca nişte umili cuceriți ai Imperiului Roman…apus.

Vladimir Brilinsky

•

În cele ce urmează citiți doar o parte din zecile de mesaje de protest care au fost trimise organizatorilor acestei manifestări.

Doar cîteva persoane au format mulțimea venită la Ulpia Traiana, pentru a asista la o penibilă comemorare

PROTEST

Cât timp vom mai permite ca informaţii eronate, voite sau nu, să troneze asupra istoriei neamului nostru Daco-Român?!

Fapta personalităţilor ilustre din Şcoala Ardeleană, precum Samuel Micu, Petru Maior, Gheorghe Şincai si mai târziu, Nicolae Iorga (care fuseseră precedaţi de nume ca Grigore Ureche, Miron Costin, Dimitrie Cantemir etc), de a atribui o origine „nobila“ poporului nostru, prin descendenţa sa latina (însă să nu uităm că motivul era legat de situaţia dificilă în care se afla Transilvania în acea perioadă) este scump plătită şi în zilele noastre. Drept dovadă stau manifestările de genul aceleia ce va avea loc la Deva şi Ulpia Traiana în zilele 19-20 septembrie a.c., manifestări dedicate împăratului Traian!

Dacă ştim că Dacia a fost ocupată numai în proporţie de 14% de către Traian şi pe o perioadă istorică scurtă (106-271 d.Hr.),cum ne putem mândri cu originea noastră romană?! Ba mai mult: cum ar fi fost posibil ca dacii să-şi uite şi să-şi piardă cu desăvârşire limba lor, însuşindu-şi latina atât de uşor?! Nu cumva ei, dacii, vorbeau limba latină? Ba da, dar limba latină priscă, adică limba bătrână, limba veche, vorbită cu mult înainte de întemeierea Romei, de către Pelasgi, despre care Nicolae Densuşianu amintea în monumentala „Dacia Preistorica“.

Şi pentru că locuiesc în Spania, am cercetat izvoare autentice din cronicile hispanice vechi, ce vorbesc despre strălucirea geto-dacilor (Orosius, Isidor de Sevilla, Alonso de Cartajena, Rodrigo Jiménez de Rada, Alfonso el Sabio etc). Aluziile la geţi şi daci sunt folosite întotdeauna pentru a da strălucire unei descendente sau a favoriza o explicaţie genealogică. În *Anacephalaeosis*, episcopul Alonso de Cartajena (sec. XV) scria că regii Spaniei coboară din Dacia, din „principii geţi“, luându-şi numai numele de la locul în care trăiesc.

În scrierile hispanice medievale nici o tradiţie nu leagă Dacia de numele lui Traian sau de legionarii hispanici. Dar în jurul sâmburelui de istorie care se păstrează, o curioasă legendă se ţese treptat şi se amplifică, înglobând istoria geţilor şi a dacilor în pădurea de legende ce constituie istoria poporului hispanic. În istoria sa, în paragrafele referitoare la Traian, Orosius nu se risipeşte în prea multe informaţii. Cu toată mândria pentru originea hispanică a împăratului, istoricul îi dedică doar trei fraze! Din Cronica regelui Alfonso el Sabio, unde e vorba de Dacia şi istoria ei, lipseşte doar un singur nume: cel al lui Traian. Mitul romanic lipseşte şi din *Historia Gothica* a lui Rodrigo Jiménez de Rada. În schimb, apare *Mitul înţelepciunii şi a bunei cârmuiri*, mitul getic a lui Deceneu ce se împleteşte cu amintirea despre Zalmoxis şi tradiţiile dacilor. Zalmoxis, Burebista, Deceneu, Decebal intră în scrierile istoricilor, arhiepiscopilor, regilor şi în istoria Spaniei nu ca nişte oaspeţi întâmplători, ci iau loc în genealogia poporului hispanic.

Şi atunci, nu este o ruşine şi o eroare că noi, Românii, descendenţi direcţi şi trăitori pe aceste pământuri sfinte, să nu ne mândrim cu originea noastră geto-dacă, ci să omagiem pe cei care ne-au cotropit?

Sunt alături, în cuget şi simţire, de toţi românii care protestează şi se opun manifestărilor de tipul celei amintite mai sus, care are drept scop denigrarea şi deformarea adevărului istoric în ceea ce priveşte originea Poporului Român!

Cătălina Lupu (Barcelona).

•

Primarul Devei, la poalele celui pe care unii îl consideră părintele şi săditorul neamului românesc

Replică consonantistă la manifestarea TRAIANA organizată în spațiul pe care îl păstoriți

Domnule Primar
MIRCIA MUNTEAN,

Decebal
trădătoru
PISO ŞI CU STAN FII LUI TRAIAN FĂCÎND CAMPANIE TATĂLUI LOR
ÎN TIMPUL MUNCII ŞI PE BANI PUBLICI, FARA ÎNVOIRE MEDICALĂ.

Această fotografie este un pamflet și trebuie tratată ca atare

Aveți un nume coborâtor din Zei şi Domni ai acestui pământ al Zeilor, dar, neştiind acest lucru, ați avut neşansa să aruncați cu pietre în propria Dumneavoastră personalitate, stimate Domn, făcându-vă ecoul acelor spirite negre, care bântuie prin drăgălaşa DEVA a Dumneavoastră, D.A.V.A. acelor zile de piatră de râu, de aramă, aur şi argint, în care cei care o conduceau păstrau cu sfințenie DAR-ul Domnilor (şi Domnițelor) noştri getodaci, spre deosebire de aceste zile de … fier ruginit care acoperă ca o toamnă veştedă viitorul niciodată dorit de către strămoşii noştri legitimi: GETODACII.

Manifestarea pe care ați organizat-o în sfânta cetate DEVA a avut darul de a deschide şi mai mulți ochi de daci, care au înțeles atât rolul Domniei Voastre pe scena „romana", cât şi angrenajul care a pus în mişcare această sărbătoare a celui care, prin trădare, prin sabie şi foc a cucerit o mică parte din DACIA Marelui Burebista.

Convingerea mea este că Domnia Voastră nu cunoaşte prea multă istorie, în schimb vă cunoaşteți foarte bine atribuțiile pe care vi le-ați asumat față de cei care v-au îndrumat să organizați o manifestare închinată unui duşman al neamului nostru getodac, călăul civilizației noastre getodace, Traian, fratele vitreg, frate de **Tată**, care zace sub propria-i zidire, pe care străjuiesc de milenii spiritele neînfricate ale dacilor spre aducere aminte, pentru că blestemele dacilor au pus capăt unui regim politic şi social al terorii şi silniciei omeneşti, al grandorii, fățărniciei şi fărădelegii romane.

Pentru cunoştința Domniei Voastre, trebuie să aflați că, aşa după cum ar fi trebuit să fi observat deja, numele de Traian nu se foloseşte decât în Dacia de ieri, România de azi, Dacia de mâine. Ar fi trebuit să înțelegeți deja că se ascunde ceva în acest încifrat cuvânt pe care nici un alt popor nu-l mai foloseşte aşa cum îl folosim noi, dacii. Căutați, Domnule, şi aflați cine a fost T.R.O.I.A.N şi apoi veți corela datele istorice pentru a înțelege impostura din spatele numelui ales de un împărat al Romei, al Romei italice, sau mai bine spus de cei care l-au zămislit, împărat al cărui suflet bântuie prin pustiul lumii de dincolo, fără a-şi găsi odihna, până când noi, dacii, nu-l vom putea ierta pentru crimele pe care le-a făcut fraților săi.

Dar vă reamintesc că „sublimul" împărat zace şi astăzi sub greutatea dacilor nemuritori de pe „COLUMNA" de ei ridicată la Roma, şi ar fi trebuit să înțelegeți sensul acestei situații, privind cu atenție cine tronează de fapt asupra victoriei acestui împărat al unui imperiu detestat de propriii săi supuşi, care au deschis uşa năvălitorilor barbari, pentru a fi lichidat pe vecie.

Dacă veți ajunge vreodată a afla semnificația numelui de TRAIAN, abia atunci veți realiza din ce cauză acest nume compus din litere şi sunete sacre ale limbii străvechi pelasgice, nu-l regăsiți decât în GETODACIA.

Din punct de vedere istoric, Domnule primar al Devei, Dumneavoastră trăiți într-o confuzie istorică lamentabilă. Afirmațiile Domniei Voastre, laudele şi osanalele pe care le ridicați fostului mercenar pripăşit în casa lui NERVA, îmi aduc aminte de prea cuminții membri de partid de ieri, dar şi de azi, care au aplaudat regimul comunist de tristă amintire, până când le-a venit sorocul. Răstălmăcirile Domniei Voastre privind aprecierile asupra defunctului împărat al groazei, al crimei şi mizeriei, al fărădelegii şi inumanului, se încadrează perfect în cartea care se joacă astăzi pe scena istoriei. Cântați, Domnule, cântați aşa cum vi se cere şi veți fi fluierat pe măsură!

Dacia Felix. Felix pentru … cotropitori.

Spre ştiința Domnului ilustru necunoscut Stan: MĂRȚIŞOR –ul are semnificația purității ARN-ului. Getodacii îl afişau de ziua lui ANU (NAKI), URANU, MUNTEANU, atunci când începea anul cel adevărat la getodaci, în MARTIE, pentru a confirma că în noul an getodacii sunt curați în cuget şi-n simțiri.

Adevărații stâlpi ai neamului nostru sunt: TATĂ-L şi MAICA DOMN-ului; DOMNUL, adică FIUL, fiind NOI, GETODACII.

Din partea regelui Decebal vă transmit : „ Am plătit noi, dacii, cu viața şi cu țara noastră fărădelegea pe care am săvârşit-o lăsând pe vrăjmaşii noştri să-l ucidă pe cel pe care l-am slăvit strigându-l: BUREVISTA!"

Altfel, toate bune, Domnule primar din DEVA, şi vă doresc sincer toate cele adevărate, cu speranța că veți ajunge cândva să vă înțelegeți.

SALUT !

Gheorghe Bârdan-Raine,
Petru Al. Vasilescu

Data: 28 Septembrie 2003.

•

Stimaţi conaţionali,

Având în vedere faptul că în zilele de 19-21 septembrie la Deva şi la Ulpia Traiana se vor desfăşura manifestările denumite DIES TRAIANI închinate memoriei împăratului Traian, organizate din fonduri publice, de către Ministerul Culturii, Muzeul civilizaţiei dacice şi romane Deva, Primăria Deva şi Direcţia pentru cultură şi culte Hunedoara, precum şi faptul că oficialităţile participante şi-au exprimat în discursurile din anii trecuţi opinii de o factură vădit anti-adevăr istoric, din care citäm: *Decebal este călăul poporului dac. Nu vom putea intra în Europa dacă nu acceptăm apartenenţa romană a poporului român, Ziua Bunei Vestiri la români ar trebui schimbată din 25 martie în 11 septembrie, ziua de naştere a lui Traian. Traian trebuie să fie creştinat postmortem iar apoi el trebuie sanctificat cu acordul Papei la propunerea românilor. Traian este cel mai european împărat al Imperiului Roman,* toate acestea în faţa elevilor de la Liceul „Traian" din Deva, aduşi la depuneri de coroane la statuia împăratului din piaţa centrală a oraşului, vă propunem să meditaţi asupra următoarelor lucruri:

Să ne amintim că Traian nu este decât unul dintre duşmanii declaraţi şi cotropitorii locuitorilor din spaţiul carpato-dunărean. Deşi romanii au ocupat doar 14% din teritoriul Daciei pentru o perioadă istorică foarte scurtă, 165 de ani, se găsesc istorici care să mai susţină încă faptul că noi am fi urmaşii Romei şi că, peste noapte, toată populaţia Daciei, ocupată sau nu de romani, a început să vorbească cea mai perfectă limbă romanică.

Cui servesc aceste manifestări de slăvire a cotropitorilor? Pentru că în nici un caz ele nu servesc românismului, ci sunt orientate contra culturii româneşti cu efecte potenţiale distructive în viitor.

Faptul că în şcoală, la orele de istorie se învaţă încă lucruri care sunt neadevărate şi străine fiinţei neamului nostru este un lucru care ne afectează şi care va avea impact pe viitor asupra celor care vin după noi. E chestiune de educaţie. Se poate vedea însă că nu afectează în prezent pe prea mulţi. Pentru că altfel s-ar face mai multe în acest sens. Mai există şi problema celor care au în mâini destinele acestei ţări (şi nu numai din punct de vedere politic). Ar trebui să înţelegem necesitatea schimbării falsei istorii prezentate în manualele şcolare cât mai urgent posibil.

În loc să ne cinstească înaintaşii vrednici de laudă şi cărturarii de valoare, cei care se ocupă de destinele istoriografiei româneşti îi ridică în slăvi pe cei care ne-au cotropit şi ne-au înlănţuit. Nu putem trece prin viaţă cu urechile astupate, refuzând să auzim comentariile făcute de cei ce nu accepta faptul că existăm cu mult înainte de 106 d.H. Densuşianu considera drept vatră a vechii Europe acest spaţiu unde noi românii, ne găsim astăzi. Şi ca el, tot mai mulţi ne prezintă pe noi, pe daco-români, drept popor primordial şi formator al Europei. Din nefericire, ideea apariţiei poporului român după anul 106 ca un popor tânăr în Europa este perpetuată tocmai de cei puşi să apere demnitatea şi destinul poporului nostru.

Concretizarea idei naţionale şi apariţia României ca stat, în nişte graniţe, fireşti, vechi de mii de ani a avut loc într-o perioadă când latinismul şi ideea politică şi religioasă a latinităţii noastre înfloreau prin părţile astea tocmai datorită influenţei puterilor centrale asupra acestei părţii a Europei (vezi situaţia deosebit de dificilă a daco-românilor din Transilvania în perioada anexării sale la Ungaria), precum şi a servilismului celor care ne guvernau.

Urmează să se organizeze manifestări de cinstire a lui Sinan-Paşa sau a lui Hitler, ca să rămânem în aceeaşi sferă?

Regilor şi preoţilor de origine dacă sau getă (Burebista, Scorillo, Comosicus, Decebal, Deceneu, şi atâţia alţii ca ei din antichitatea Daciei şi din primul mileniu de după Christos) care au luptat pentru poporul nostru nu li se aduce nici un omagiu. În faţa statuii lui Burebista de la Orăştie, ale cărui fapte, filozofie, tehnică şi tactică militară, tenacitate, relaţii la sud de Dunăre, la nord de Marea Neagră, în Tracia centrală etc, sunt exemple demne de urmat de către fiecare politician şi de către fiecare român de azi, nu se pune nici o coroană de flori . În numele adevărului istoric, protestăm vehement împotriva acelor manifestări care ne aduc lezare conştiinţei naţionale şi care au un caracter vădit antiromânesc. Sperăm ca toţi cei care se simt cu adevărat daco-români să fie alături de noi şi de ideile exprimate de atâţia cărturari cu adevărat dedicaţi studiului istoriei acestui colţ de lume, ca Nicolae Densuşianu, în ideea de a stopa astfel de acţiuni menite să semene confuzie sau astfel de parade absurde cu un lucru care ar trebui a fie atât de sfânt: istoria unei naţiuni.

Luiza Jugănaru,
membru Dacia Nemuritoare

•

Sub ameninţarea scăderii notei la purtare, elevi ai Liceului „Traian" au fost aduşi în faţa statuii pentru a forma publicul acestei manifestări

DACIA DE AZI

STAFIA UNEI OBSESII

Ing. Niculae Spiroiu, consilier: „Societatea Internațională Renașterea Daciei“

Aveam o obsesie care m-a urmărit ca un coşmar cîtva timp după schimbările determinate de căderea regimurilor totalitare comuniste din Europa. Mărturisesc că la persistența acestei obsesii au contribuit şi mineriadele de la noi şi similarele lor de pe la unii vecini. Dar reuşisem, de multişor, să mă eliberez de aceasta. Mai ales că nu am fost şi nu sunt adeptul dictaturilor ca sistem de guvernare. Toate bune, până în ziua de 13 august 2003, când stafia acestei obsesii s-a strecurat din nou în conştiința mea, reînviind neîncrederea în stabilitatea a tot ce este determinat de cea mai complexă dintre formele de mişcare din natură: mişcarea socială.

Stafia acelei obsesii a fost disimulată într-un articol de pe prima pagină a cotidianului „ADEVĂRUL“ din data de mai sus, în care sunt înserate ameninţările dure ale muncitorilor răsculați de la ARO adresate celor „vinovați de dezastrul uzinei“, condensate în expresia: „n-o să vă bucurați de bogățiile făcute pe sărăcia şi foametea noastră. Vă dăm foc…“. Sper ca factorii implicați în conducerea țării, indiferent de domeniul de „putere“, de segmentul politic sau mediul de care aparțin legislativ, executiv, judecătoresc, academic, opoziție, societate civilă etc. - să perceapă cu aceeaşi intensitate mesajul acestor ameninţări, chiar dacă liderul sindical de la ARO s-a lepădat de ele. Să mă explic.

Obsesia la care m-am referit datează cu puțin dinainte de era democrațiilor restaurate din Europa Centrală şi de Est, mai precis de la începutul lunii octombrie 1989. Colonel inginer, adjunct de şef de direcție tehnică în structurile operativ-strategice ale armatei, deşi nu făceam parte din nomenclatura politică fusesem inclus într-o delegație condusă de ministrul de atunci al apărării, general-colonel Vasile Milea, care urma să efectueze o vizită oficilă în R.P.D. Coreeană, la invitația ministrului apărării al acelei țări – un om foarte în vârstă, mareşalul O-Gin U.

Am sosit la Phenian (Pionyang) în dimineața zilei de 1 octombrie 1989. După un program de patru-cinci zile din care n-au lipsit elementele de preamărire a conducătorilor - „iubit“ Kim Ir Sen şi „drag“ Kim Giong Il – de prezentare a „trecutului glorios de luptă şi a măreților realizări“, a monumentului „Ideilor Ciuce“ şi a clădirii Comisiei aliate de control de la Panmonjun, unde ni s-au arătat de la distanță cîțiva militari americani „imperialişti“ şi sud-coreeni „marionete“, urmate de o pregătire psihologică pe măsură, de natură să sporească impresia produsă – am fost primiți de „iubitul însăşi“ la o reşedință montană, pe malul unui lac.

După fotografierea cu delegația, au urmat discuțiile. Gazda a cuvântat prima, urându-ne bun venit şi interesându-se de prietenii săi apropiați, Tovarăşul şi Tovarăşa.

A răspuns ministrul Milea - vizibil emoționat – mulțumind pentru primire, lăudând cele văzute pe timpul vizitei şi asigurându-l pe interlocutor că „mult stimații şi iubiții“ se află în „deplină sănătate“, că muncesc din zi până-n noapte pentru pregătirea Congresului al XIV-lea al partidului. Că acesta va consemna mersul glorios al României (n-a spus spre ce), achitarea - încă din primăvară - a datoriei externe şi decizia tovarăşului, legiferată de Marea Adunare Națională, de a nu ne mai împrumuta neam, în viitor.

La care Kim Ir s-a simțit dator să ne atragă atenția că mulți conducători ai statelor socialiste din Europa şi-au trădat popoarele şi au deviat de la calea socialistă de dezvoltare, alegând capitalismul. „Unii şi-au băgat şi nevestele în patul imperialiştilor“ a adăugat el, lăsându-ne să înțelegem că este vorba de unguri. „Singurul care ține sus steagul clasei muncitoare, unicul apărător al socialismului în Europa, este tovarăşul Ceauşescu. Să faceți zid de apărare în jurul său, pentru că popoarele care în prezent au fost împinse de conducătorii lor spre capitalism, în scurt timp se vor convinge ce înseamnă de fapt capitalismul, îşi vor da seama de greşeala făcută şi vor dori să revină la socialism. Pentru aceasta se va vărsa sânge.“

Aceasta era OBSESIA de care mă lecuisem, cum ziceam mai sus, şi care a revenit ca o fantomă, o dată cu articolul din „ADEVĂRUL“.

•

DACIA DE AZI

QUI BONO PRODEST – TRATATUL POLITIC DE BAZĂ CU REPUBLICA MOLDOVA

Prof. AUREL PREDA

De câțiva ani pe agenda cancelariilor diplomatice de la București și Chișinău figurează la loc de frunte încheierea unui tratat politic de „bază" (de ce de bază?!; celelalte acorduri, convenții nu sunt de bază?!), adică a unei Înțelegeri bilaterale care reprezintă, în realitate, un compendiu de principii unanim admise și norme de Drept Internațional care se regăsesc relativ ușor în textele Cartei Națiunilor Unite, Actului final de la Helsinki, Cartei de la Paris pentru o nouă Europă etc., principii și norme grupate după criteriul dimensiunilor – politică, economică, culturală etc. – la care aceste reglementări se referă.

Încheierea unor astfel de documente între țări relativ îndepărtate din punct de vedere geografic sau cărora istoria nu le-a lăsat succesiuni împovărătoare este o operațiune relativ ușoară și pretabilă a oferi capital politic și, de ce nu, electoral guvernanților.

Altfel se pune problema când cele de mai sus lipsesc, atunci când e vorba de state vecine, cu un trecut istoric nu tocmai roz, și când, prin urmare, textul unui astfel de tratat *trebuie* să conțină și reglementări specifice. Este cazul Tratatului de care ne vom ocupa în continuare.

Diletantism, inconștiență, reacredință sau poate toate acestea la un loc?

Sub influența unor interese nu tocmai greu de ghicit, cancelaria „diplomatică" de la Chișinău, școlită în bună parte la Moscova, pășește viguros pe urma precedentelor periculoase practicate de Kiev cu Bucureștiul și cere cu fermitate ca viitorul Tratat de bază ce se negociază cu România să NU conțină referiri la relațiile SPECIFICE care ar trebui să guverneze cooperarea și interesele celor din dreapta și stânga Prutului.

De pildă, în textul acestuia să nu se vorbească despre „**frățietate**" sau „**cele două state românești**", după precedentul creat de Tratatul politic de bază încheiat în 1997 între România și Ucraina, **orice referire la Pactul Ribbentrop-Molotov este un subiect tabu,** până și elementara prevedere a dispozițiilor finale ale Tratatului referitoare la limba în care ar urma să fie redactat textul acestuia (**limba română**) produce frisoane la Chișinău și nu numai.

Prin aceasta, cancelaria de la Chișinău dă impresia unui diletantism agresiv. Este însă numai o iluzie. În realitate, „baronii" acesteia, proveniți, așa cum am spus, din fosta școală diplomatică de la Kremlin, asemenea colegilor de breaslă de la Kiev, încearcă să păstreze într-o „viziune strategică" elementele de bază ale fostului imperiu sovietic: frontierele fizice și cele lingvistice, chiar dacă în cazul Basarabiei nimeni nu se gândește să le pună în pericol!

Despre Pactul Ribbentrop-Molotov, ce să mai vorbim! *Apostolii lașității din stânga și din dreapta Prutului, când totuși atacă acest subiect, o fac în sotto-voce.*

Cei de la Chișinău par chiar loviți de o superamnezie și ignoră cu nonșalanță faptul că la Chișinău a fost organizată o Conferință internațională cu tematica: „Pactul Molotov-Ribbentrop și consecințele sale asupra Basarabiei". (Chișinău, 26-28 iunie 1991). Remarcăm faptul că la reuniunea sus-menționată au participat între alții, delegații din SUA, Anglia, Franța, Israel, Polonia, țările baltice, România, fosta URSS etc. și că *Declarația de la Chișinău pe această temă* a fost adoptată de participanții la conferință în aplauze.

Oscilând între Scylla și Caribda, cancelaria de la Chișinău, care este contrară fără prea multă convingere de cea de la București, nu poate să vrea și nu vrea să poată să realizeze că prin această atitudine neconstructivă se încadrează perfect în dictonul napoleonian: **este interzis să interzici istoria.** De aici cerința sublinierii în mod clar și precis, *într-un document de importanța Tratatului* evenimentele anului 1940. Pe această bază, generațiile prezente, și mai ales cele viitoare, pot contribui la cicatrizarea unei răni care a produs și continuă să producă atâta durere în sufletele românilor: lipsa unei condamnări ferme a acestei stări de fapt din 1940, ce conduce prin consecințele ei la perpetuarea unei nedrepte izolări morale a românilor din dreapta și din stânga Prutului. Este oare această dilemă produsă de diletantism, de inconștiență, de reacredință. Sau de toate trei?

Frontierele lașității

Răspunsul cel mai corect posibil este că cei de la Chișinău știu ce vor adică, în fapt, nu pot accepta un *Tratat politic de bază care să nu cuprindă dispoziții ferme relative la frontiera lașității care este Prutul, și frontiera lingvistică imaginară dintre limba română și așa-zisa limbă moldovenească.* Ei sunt deci pentru semnarea unui Tratat care să aibă prevederi similare – dacă se poate – cu un ipotetic Tratat de bază ce ar fi încheiat, de pildă, de România cu Gabonul, un tratat deci cu un text tip compendiu, „inodor, incolor" și fără nici o tentă de apropiere între cele două state între care există doar relații „clasice", nicidecum „de frățietate" sau relații privilegiate.

Un Tratat inutil

Bucureștiul insistă însă, conștient fiind că bate la o ușă ce conduce într-o lume vetustă, marcată la Chișinău de dezechilibre, o lume alimentată de nostalgii uralo-altaice de import.

Nu ar fi oare mai bine ca experții noștri să reanalizeze *textul Declarației de Independență a Republicii Moldova (Anexa 2),* care a fost adoptat sub presiunea maselor, de un Parlament

DACIA DE AZI

entuziast, la 27 august 1991?

Certificatul de naştere a tânărului stat moldovean, care este documentul sus-menţionat, replica contemporană a documentelor similare din SUA şi România etc., *subliniază ceea ce nu poate să facă un Tratat politic de bază, oricât de savant ar fi elaborat, şi anume:*

a) *trecutul milenar şi statalitatea neîntreruptă a teritoriului dintre Prut şi Nistru, ca parte integrată a spaţiului istoric şi etnic al devenirii sale naţionale;*

b) *condamnarea de la cursul firesc al vieţii şi al istoriei actelor de dezmembrare a teritoriului naţional în anii 1812 şi 1940; ultimul dintre aceste acte de forţă s-a produs în baza unui document internaţional pus la zid de parlamentele şi guvernele lumii, inclusiv de cel al fostei URSS (Pactul Ribbentrop-Molotov), altfel spus, în temeiul unui document pe care cel puţin una dintre victime nu pare convinsă că este necesar să-l insereze în textul viitorului Tratat politic de bază;*

c) *reafirmarea principiului egalităţii în drepturi a popoarelor şi a dreptului acestora la autodeterminare, principii care au determinat procese ireversibile în Europa şi în lume, de democratizare şi afirmare a libertăţii, a independenţei statelor noi, concepute ca state de drept, şi de trecere la economia de piaţă;*

d) *noul stat, care la 27 august 1991 a decis liber şi suveran „să-şi hotărască prezentul şi viitorul, fără nici un fel de amestec din afară, în conformitate cu idealurile şi năzuinţele sfinte ale poporului din spaţiul istoric şi etnic al devenirii sale naţionale", este acum un membru respectat al ONU şi face eforturi notabile să se integreze în structurile euroatlantice. Indiferent de greutăţile provocate de apostolii laşităţii, contaminaţi ireversibil de sindromul obedienţei faţă de imensitatea Estului, apostoli care, din păcate, mai au un cuvânt greu de spus, Republica Moldova îşi va continua, în ciuda dificultăţilor, drumul său normal şi natural „în concordanţă cu istoria poporului nostru, cu normele moralei şi de drept internaţional", aşa cum se subliniază în preambulul actului său de naştere, din 27 august 1991.*

e) *Declaraţia – un document modern apreciat ca atare de statele lumii care l-au salutat–garantează exercitarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, legitimându-se astfel ca unul dintre documentele contemporane de referinţă.*

După cum se ştie, guvernul României a dat publicităţii la rândul său, la 27 august 1991, o declaraţie în care se specifică că „a primit cu deosebită bucurie Declaraţia Republicii Moldova cu privire la proclamarea independenţei de stat a Republicii, considerând-o ca făcând parte din procesul de reînnoiri democratice ce are loc în Europa şi în lume".

Cancelaria diplomatică de la Bucureşti, care a propus Guvernului român spre adoptare acest document, a trecut dincolo de recunoaşterea oficială a noului stat, *care, după cum se ştie, are un caracter declarativ.*

Astfel, în textul Declaraţiei Guvernului român se vorbeşte de constituirea unui al doilea stat românesc în teritoriul dintre Prut şi Nistru şi se consideră apariţia acestuia ca un pas decisiv spre înlăturarea pe cale paşnică a consecinţelor nefaste ale Pactului Ribbentrop-Molotov, îndreptate împotriva drepturilor şi intereselor poporului român, unic şi indivizibil.

În fine, textul documentului trimis de Guvernul român la Chişinău la 27 august 1992, rezultă deplinul acord al Bucureştiului faţă de năzuinţele şi calea românilor din stânga Prutului, privind dezvoltarea de „raporturi de colaborare frăţească" între românii de pe cele două maluri.

Concluzii

Este uşor de observat, pentru cei care o doresc, care sunt de bunăcredinţă şi au cunoştinţe de Drept Internaţional, deplina corespondenţă a celor două declaraţii, documente adoptate la 27 august 1991, cu un entuziasm ce aminteşte de Alba Iulia anului 1918, gradul lor impresionant de convergenţă juridică, deplina lor concordanţă nu numai cu principiile şi normele unanim acceptate ale Dreptului Internaţional, ci şi cele ale cursului nou al gândirii politice europene eliberate de o lume clădită pe alianţa fricii, pe bipolaritate!

În realitate, complementaritatea prevederilor celor două documente, ce par a conduce la gândul unui spirit colectiv iluminat care le-a inspirat deopotrivă, constituie, din punct de vedere politico-juridic, un sublim Tratat politic de bază, fără îndoială cea mai bună creaţie a celor două cancelarii diplomatice de la Bucureşti şi Chişinău. În consecinţă, cele două documente fac inutilă şi neproductivă orice altă încercare – cum este, de pildă, cea practicată pe parcursul câtorva runde de negocieri în vederea **realizării unui inutil Tratat** politic de bază între cele două state.

Credem că interesele şi energiile celor două diplomaţii ar trebui canalizate spre alte domenii de interes comun, şi astfel, acestea, prin eforturi conjugate, să elaboreze şi să propună conducerii României şi Republicii Moldova documente valoroase, cu impact strategic, având la bază splendidul Tratat cu adevărat de „BAZĂ", încheiat la 27 august 1991 de românii din stânga şi din dreapta Prutului. Este timpul ca psihologia de seră care a activat ca o adevărată plagă în timpul comunismului şi a dat naştere la modelele cunoscute şi condamnate de istorie să fie ocolită cu grijă de diplomaţia noastră, care, iată, acum, la distanţă de 12 ani de la 27 august 1991, merită să fie felicitată şi încurajată să persevereze în strictă consonanţă „cu idealurile şi năzuinţele sfinte ale poporului în spaţiul istoric şi etnic al devenirii sale naţionale".

La ce bun să te căzneşti, irosindu-ţi forţe şi timp, să închei un tratat care ridică de la bun început întrebarea întrebărilor: **qui bono, qui prodest?!,** pentru că, nu-i aşa, *nimeni nu-şi poate nega,* fără a atrage blamul istoriei, propriul certificat de naştere, care este şi rămâne documentul adoptat în condiţiile acelei zile fierbinţi şi memorabile din 27 august.

•

VIVAT COTROPITORII

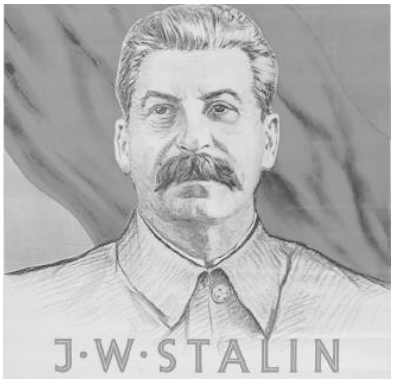

STALIN

HITLER ȘI MUSOLINI

HORTHY

Şi pentru că tot se învredniciră cei mari de aiurea să-l omagieze pe Traian, împăratul cotropitor, ce gând mai năstruşnic ne vine nouă? Pentru a le veni în ajutor celor care se străduiesc din răsputeri să-i scoată de la naftalină pe cei care ne-au batjocorit neamul, le propunem ca în 2004 să organizeze serbări fastuoase nu numai pentru „Cel Degrabă Vărsătoriu de Sânge Nevinovat", ci şi pentru aceia care au pohtit, de-a lungul istoriei, la ce nu-i a lor.

Astfel ,pentru că tot iubim jubileele şi nu scăpăm nici o ocazie de a ciocni un pahar de vinars în cinstea . . .cui o fi, numai vinars să fie, propunem celor în cauză (greu de ştiut cine sunt aceia) să-i omagieze pe următorii tovarăşi în ale jafului neamului nostru, după cum urmează:

- 1.952 de ani de la naşterea lui Traian (asta pentru a nu se strica tradiția)
- 1.550 de ani de la moartea lui Atilla cel care, cică, a găsit Dacia părăsită şi a descălecat.
- 550 de ani de la moartea lui Baiazid
- 500 de ani de la moartea lui Soliman Paşa
- 450 de ani de la moartea lui Sigismund Bathory,cel care l-a ucis mişeleşte pe acela căruia duşmanii îi spuneau cu frică Malus Dacus
- 135 de ani de la naşterea lui Mikloş Horthy
- 115 ani de la naşterea lui Adolf Hitler
- 125 de ani de la naşterea lui Iosif Visarionovici Stalin

MALUS DACUS

TRAIANUS

SIGISMUND BATHORY

SOLIMAN PAȘA

ATILLA

BAIAZID